

श्रीजैन-आत्मानन्द-ग्रन्थरत्नमाला-त्रिपष्टितम रत्नम् (६३)

श्रीमज्जिनहर्षगणिविरचिता

रयणसेहरी-कहा ।

न्यायाम्भोनिधिश्रीमद्विजयानन्दसूरिशिष्यप्रवर्तकश्रीमत्कान्तिविजयसुनि-
शिष्य-सुनिचतुरविजयेन संशोधितम् ।

न्यायाम्भोनिधिश्रीमद्विजयानन्दसूरिप्रशिष्यसुनिश्रीमद्-हंसविजयशिष्य-सुनिदोलतविजयोपदिष्ट-पेथापुरवास्तव्य-
श्रीप्राग्वाटज्ञातीय-श्रेष्ठिलच्छुचन्द्रात्मज-मनःसुखलाल-द्रव्यसाहाय्येन प्रकाशयित्री

भायनगरखा-श्रीजैन-आत्मानन्दसभा ।

इदं पुस्तकं मोहमय्यां बह्मभदास-त्रिभुवनदास गांधी सेक्रेटरी श्रीजैन-आत्मानन्दसभा भावनगर इत्यनेन
'निर्णयसागर' सुदृष्णालये कोलमाटवीध्यां २३ तमे गृहे रामचन्द्र येषु शेडगेद्वारा सुद्वयित्वा प्रकाशितम् ।

वीरसक्त २४४४

भारतसक्त २२

विक्रमसक्त, १९७४

16/09/20

15/11/21

Printed by Ramchandra Yesu Shedge, at the Nirnayasagar Press, No 23, Kolbhat Lane, Bombay.

Published by Vallabhadas Tribhuvandas Gandhi, Secretary, Jaina Atmananda Sabha, Bhavanagar.

प्रस्तावना ।

इह हि अतिमीपमवारण्यपरिश्रमणानुभूतनानाविधदु खदारिद्र्यरोगशोकाधानरतसतसान्त करणा मन्दमतयो भव्यान्निनस्तथाविधसयुखस्त-
सेवितसम्यक्त्वादिदृढनियमाना फल स्वर्गापनर्गप्रमुखानुत्तरमुखसपत् श्रमणगोचरीच्छय यथाशक्ति स्वोचिते धर्मकर्मणि यत्तेरन्निति हेतो. श्रोतुजनचेत-
श्चमाकारकारिण्यल्यद्भुतावान्तरकयामिरपवर्धिता सरलप्राकृतमायामयी गयपयात्मिका रत्नतीरक्षशेखरनृपयो. पर्वतिथिदु निरतिचारव्रतपरिशीलनदृढता-
दियिषया रत्नशेखरी—कथा परोपकारैकप्रवीणचेतोभि श्रीमद्भिर्जिनहर्षगणिभिर्निन्देति—

“सिरिचित्तदूढनयरे जिनभमणसर्णि सन्वओ भरिए । सिरिजयचंदमुणीसरसीसेण मुअस्स भचीए ॥”

“पागयवधेण कहा लिहिया जिणहरिससाहुणा एसा । ता नदठ जियलोए जाज जयइ वीरजिणतीत्य ॥”

एतस्या अवसानगाथाद्वयानलोकनेन श्रीमञ्जयचन्द्रसूरिशिष्यश्रीजिनहर्षसाधुमिथिनदूढनगरे विहितेति स्फुटमेव ।

एते श्रीमजिनहर्षगणय कदाभूवन् इत्येतद्वियस्य निर्णयस्तु—विक्रमादित्यपद्मदशशताब्द्या उत्तरार्धे. पौडदशशताब्द्याः प्रारम्भार्त्ती
मुप्रसिद्ध एव, तथापि विशेषार्थिना मुदितसम्पत्त्वकौमुदीप्रस्तावनातोऽन्येव ।

अस्यो कथायो सप्तमाष्टमनमगाथोक्तस्य पर्वनिधिपौपथादिरूपधर्मकर्त्तव्यस्य संप्रयत्नेन करणं तन्माहात्म्यमर्पणं च कृतमस्ति, तेन कल्याणकव्य-

तिरिक्तास्त्रन्यतियिष्यपि पौषधादिधर्मकार्यं न कर्तव्यमिति न वाच्यं श्रीमदुमास्त्रातिवाचाकाग्रणीविरचिततत्त्वार्थमहासूत्रस्य श्रीमद्भरिभद्रसूरि-
सिद्धिर्पिंप्रणीतवृत्तयोः प्रतिपदादिष्वपि पौषधकरणस्य साक्षादुक्तत्वात्रिकृष्टकर्मनिर्जरोहेतुत्वाच्च सर्वासु सिद्धिषु तत्प्याराधनं गुणावहमेव ।

एभिर्वाच्यमशिशोरोरुर्ब्रौर्निर्मिताः सज्जनजनानन्ददायका अपरेऽपि वस्तुपालचरित्र-सम्यक्त्वकौमुदी-विंशतिस्थानकचरित्राद्या प्रत्या
दृष्टिपथमवतरन्ति ।

एतस्याः संशोधनसमये पुस्तकत्रितयं समुपलब्धम् । तत्र प्रथमं पत्तनीयसागरगच्छसंयन्धिभाण्डागारसत्कं पञ्चदशपत्रात्मकं नातिशुद्धम् ।
द्वितीयं तु पत्तनस्थवाडीपार्थनाथपुस्तकागारसत्कं द्वादशपत्रात्मकमतिशुद्धं 'संवत्. १५१२ वर्षे ज्ये. शु. ५ दिने खदिरालयनगरे महोपाध्याय-
चारित्ररत्नगणिशिष्य पं. हंसदेवगणिनाऽलेखि' इत्येतत्संवत्सरे लिखितम् । एते द्वे अपि सुश्रावकवाडीलालदलालद्वारा संप्राप्तम् । तृतीयं च पत्तनी-
यतपगण्डीपुस्तकागारसत्कं प्रथमपत्रोन्मेकविंशतिपत्रात्मकं नातिशुद्धं श्रेष्ठिहालाभाइ-तनुज-लेहेरचन्द्र-द्वारा संप्राप्तम् । एतपुस्तकत्रितयाधारेण
संशोधनकर्मणि साहाय्यं समुपलभमानः पुस्तकसमर्पणोदाराणां परोपकृतिपरंपरां न प्रस्मरामः ।

एतपुस्तकत्रितयाधारेण सावधानतया संशोधितेऽप्यत्र निबन्धे यत्र कचनाशुद्धिर्दृष्टिदोषेणाक्षरयोजकदोषेण वा संजाता दृष्टिपथमवतरत्तत्र
संशोधयन्तु विद्वद्भर्यो इति प्रार्थयते—

संवत् १९७४ वर्षे कार्तिकशुक्लपूर्णिमायां
ता. २९-११-१७. सिस्वयन्दे मोहमय्यामलेखि ।

प्रवर्तकश्रीमत्कान्तिविजयचरणचञ्चरीकः
चतुरविजयो मुनिः ।

॥ अहम् ॥

न्यायान्भोनिधिश्रीमद्विजयानन्दखरिभ्यो नमः ।
श्रीमद्-जयचन्द्राचार्यविनेय-श्रीजिनहर्षगणिविरचिता

रयणसेहरी कहा ।

कछाणलच्छिनिलयं, नमिऊणं बंद्रमाणजिणचन्दं । पवतिहीण विअरं, भणामि भणिआणुसारेणं ॥ १ ॥
अह अन्नया कयाई, तियसिन्दनरिन्दनमियपयकमलो । मोहतिमिंसुमाली, सुहहेऊ सयलजीवाणं ॥ २ ॥
रायगिहे वरनयेरे, गुणसिलए चेईएँ विसालम्मि । सिरिगोअमाइगणहरपरिवरिओ वीरजिणनाहो ॥ ३ ॥
विहरन्तो संपत्तो, जाओ नयरम्मि परमआणन्दो । देवेहिं निम्मविअं, ओसरणं तस्स पुण तत्थ ॥ ४ ॥
अह सेणिओ नरिन्दो, इन्दो इव सयलरिद्धिसंपन्नो । जिणवरवन्दणहेउं, समागओ परमभक्तीए ॥ ५ ॥
इत्थन्तरम्मि विहिणा, वन्दित्ता जिणवरं महावीरं । पुच्छइ गोयमसामी, सुरनरखयरिन्दपरिवरिअं ॥ ६ ॥

तेलुकनाह ! साहसु, कित्ति अ पवाणि किं फलं तेसिं । तब्भङ्गे को दोसो, भणइ जिणो गोयमा ! सुणसु ॥ ७ ॥
 संबञ्जरिअं पवं, चउमासतिगं च होइ णायवं । चउइसि पुन्निमासी, इक्कारसि अट्टमी जुत्ता ॥ ८ ॥
 वीआ सुअतिहिसहिआ, इमाणि पवाणि हुन्ति जिणसमए । कायवो एएसु य, सब्बपयत्तेण पुण धम्मो ॥ ९ ॥
 उक्तं च—

“संबञ्जरचाउम्मासिएसु अट्टाहिआसु अ तिहीसु । सवायेरण लग्गइ जिणरपूआतरगुणेसु ॥ १ ॥”
 पवेसु एसु विहिणा, जिणिंददिट्ठेसु जो कुणइ धम्मं । सो पावइ परमपयं, लहिज्जण पहाणसुक्खाइं ॥ १० ॥
 पायं एएसु नरो, भावम्मि सुहासुहम्मि वट्टन्तो । परभवआअं वन्धइ, नियपरिणामेण सारिच्छं ॥ ११ ॥
 जिणपूआसीलरओ, धम्मज्झाणी तिदण्डविरओ अ । तह सामाइअपोसहपच्चखाणेसु उज्जुत्तो ॥ १२ ॥
 एएसुं दिवसेसुं, जीवो उअचिणइ नत्थि संदेहो । वेमाणियदेवाणं, उत्तममणुआण वा रिद्धिं ॥ १३ ॥
 पवाणुट्ठाणफले, दिट्ठन्तं रयणसेहरनिरत्स । रयणवईए अ तथा, पभणइ तित्थक्करो तत्थ ॥ १४ ॥
 तस्म पुण चरिअं आगमेसु एवं भणिज्जइ । जहा—

इहेन जम्बुदीपे दीपे भारहे वासे पवरनयरगुणगणालङ्किअं रयणपुरं नाम नयरं । जत्थ सिरिजिणिन्दमन्दिराइं
 रुगिरिसिहराणीव सब्बसुवन्नमयाइं मया णन्दणरुमलालङ्कियाइं सुमणोजणमणोनिब्बुइकराइं च । जत्थ पुण

गंधदा इव उन्नयनंसमणोहरा द्राणदुल्ललियकरा य । नायरज्जणा विज्जगण व केवलपरोवयारकलाकुमला । बवहारिणो
 पुण रायहंस व विमलोभयपयस्यकलिआ परमविवेगलच्छीसोहिआ ज । तत्थ सूर व तेअंसी सोम व सोमवयणो
 कप्पतरु व अणवरयदाणनिरओ सुणिजण व सथा समिइकुसलो सायर व गम्भीरो नयमगधुरंधरो अणेगरायस-
 यनमियपयपेक्करुहो रयणसेहरो गाम राया रज्जं कुणइ ॥

निरुवमसोहग्गमयं, दद्रूणं तस्स रूवगुणरिद्धिं । इन्दो वि देवराया, झूरइ नियमेण नियरूवं ॥ १५ ॥
 ! तस्स पुण रूवसोहग्गवन्नणे कविजणाण नियमेण । तईआ तिहुअणमज्जे, दरिह्या कावि सज्जाया ॥ १६ ॥
 तस्स पुण दुईयं हिययं तईअं नयणं, चउवुद्धिनिहाणं उत्तमजणगुणारायहाणी सबनयमगपयासदीवो सयावि
 रायरुज्जेगनिरओ मइसायरो नाम महागन्ती ।

अवच्चुयगुणसहिअं, सुणिऊणं सुद्धवुद्धिमाहप्यं । तस्स पुण सीसभावं, वच्छइ मन्ती सुराणं पि ॥ १७ ॥
 एगया वसन्तसमए नाणातरुपरम्पराभिरामे आरामे कीलणनिमित्तं मइसायरमन्तिणा समं समागओ रयणसे-
 हरो राया । सविन्दिआणन्ददाइणिं उज्जाणस्स सिरिं पलोइऊण परमसन्तोसमुवगओ राया । जाव सरससच्छाय-
 महगारतरुतेले निसन्नो चिट्ठइ तान किन्नरमिहुणं परमसिणेहरसनिच्चरं अचुन्नं संलज्जन्तं सुणइ । जहा—
 रयणवई जा कन्ना, दिट्ठा दिट्ठीण अभियवुट्टिसमा । निज्जिअसवसुरासुरसुन्दरिसोहग्गमाहप्या ॥ १८ ॥

किं बहुणा भणिण्णं, जीसे रूवम्मि गोयरं पत्ते । रम्भेव साररहिआ, रम्भा पडिभाइ देवाणं ॥ १९ ॥
 आजम्मं पुरिसाणं, नाणागुणरयणधारयाणं पि । पिच्छन्ती दोसभरं, नियरूवमडफ्फडा वेसा ॥ २० ॥
 सा वि इमं वररयणं, रायाणं रयणसेहरं कह वि । सव्वगुणरयणभरिअं, पिच्छइ नयणुच्छवसमाणं ॥ २१ ॥
 नियरूवगुणुक्करिसं, झूरन्ती जुवणं पि अणुदिअहं । मन्नइ पाणिग्गहणं, ता नूणं झत्ति सयमेव ॥ २२ ॥

उक्तं च—

“भमरी भमइ वणन्तरोहिं कह नवि रहण करेइ । चम्पयतरु पामइ किमइ तउ ते पग न भरेइ ॥ १ ॥”

एवमनुन्नं भणिऊण तक्खणेणं चेव अंदसणीभूयं किन्नरमिहुणम् । रायावि रयणवईनाम मन्तमिव सुणित्ता हरिस-
 वसधिसप्पमाणमाणसो इइ चिन्तं करेइ । का एसा रयणवई ? नाम पि ताव मह णामसरिच्छं अईवसोहणं परमा-
 णन्दजणयं च । तथो इइ चिन्ताकन्तमणो राया नियरूवपराहवजायरोसेण मयणद्धयरइणा अवसरं लहिऊण
 नियनिविडवाणघोरणिगोयेरे कथो न कथ वि धिइं लहइ । जोईसर ध तग्गयचित्तो ज्ञायन्तो न जम्पइ न ससइ न
 हसइ । किं बहुणा ?, तथा राइणो तीए उवरि जारिसं ज्ञाणं जायं तारिसं जइ जिणिन्दधम्मं हवइ ता नूणं सिद्धी
 करयलमज्झे चेव वट्टइ । यदुक्तम्—

“जा देवे होइ मई, अहवा तरुणीसु रूवन्तीसु । ता जइ जिणवरधम्मं, करयलमज्झट्टिआ सिद्धी ॥ १ ॥”

“यद्वाये द्यूतकारस्य, यत्प्रियायां वियोगिनः । यद्राधावेधिनी लक्ष्ये, तद् ध्यानं मेऽस्तु त्वन्मते ॥ २ ॥”
 तात्र मन्तिना मइसावरेण तत्थागएण तारिसावत्थमावन्नो निवो पुच्छिओ केण निमित्तेण सामिणो एरिसं सरूवं
 दीसइ त्ति । तओ राइणा निवन्धे कए कहिओ सवडुत्तन्तो । मन्तिना वि पलोइअं किन्नरमिडुणं परं सुद्धधम्मपरयण-
 मिध न कत्थ वि दिट्ठं । तओ मन्तिना—

“ताधन्महत्त्वं पाण्डित्यं, कुलीनत्वं वियेकिता । यावज्ज्वलति नाङ्गेपु, हतः पञ्चेपुपावकः ॥ १ ॥”
 इय चिन्तापरेण आगन्तूण राया विन्नत्तो । जं सामी असके अन्नायसरूवे अवत्थुम्मि न किञ्चइ पडिवन्धो । को
 जाणइ तीए सरूवं ? । तओ राया भणइ जइ तीए सरूवं चडुवुद्धिकलिओ वि सयलमन्तीसरचूडामणी तुमं जइ न
 जाणासि ता इत्तिअमवि न जाणेसि जं राया तीए विणा न सकइ खणमवि जीविअं धरिअं । मन्तिना चिन्तियं
 अहो ! दुरन्तो कामगहो विसमा खलु विसयगई । यत उक्तम्—

“विपस्य विपयाणां तु, दूरमत्यन्तमन्तरम् । उपमुक्तं विपं हन्ति, विपयाः स्मरणादपि ॥ १ ॥”

। “नाम्ना नहि विपं हन्ति, स्वप्ने दृष्टमपि क्वचित् । स्वप्नेनापि हि नाम्नापि, हन्ति नारीविपं क्षणात् ॥ २ ॥”

तथा—

। “संसारे ह्यविहिणा, महिलारूपेण मण्डप पासे । वज्झन्ति जाणमाणा, अयाणमाणा वि वज्झन्ति ॥ ३ ॥”

“सम्मोहयन्ति मद्यन्ति चिडम्बयन्ति निर्भर्त्सयन्ति रमयन्ति विपादयन्ति ।

एताः प्रविश्य सदयं हृदयं नराणां किं नाम वामनयना न समाचरन्ति? ॥ ४ ॥”

तओ तेण विन्नत्तो पुणो वि राया । ‘हाहा राय ! सच्चमहं जाणेमि जं अहिनवदुरन्तकामज्जरभरे न को वि सक्कइ जीवियं धरिउं, परं सच्चहा अन्नायसरूवाए रयणवईए तक्खणं चैव कहं मेलावओ होइ’ । तओ राइणा भणिअं ‘जइ एवं ता मह अग्गिं देहि तुम्हे सच्चे सुहेण रज्जं करेह’ । अह मन्तिवयेणेण कह कहमवि राया नयरमज्जे आगओ परं न कत्थ वि रई पावइ । तओ किज्जन्ति तस्स परियेणेण नाणाविहसीअलोवयारा, परं बुहुन्ति पइक्खणं कामज्जरविआरा, सीअन्ति मुहगुरुजणविआरा ! तओ मन्तिणा भणिअं महाराय ! सा रयणवई मए सत्तमासव्वभन्तरे नियमेण आणियवा । तओ तुट्ठो राया तस्स महप्पसायं करेइ । अह मन्ती रायजीविअक्खणट्ठं सत्तमासावहिं करित्ता एणेण निअक्खणपुरिसेण सद्धिं रयणवईपवत्तिनिमित्तं रायाणं नमिऊण चलिओ । तओ आणन्दिओ नरिन्दो तस्सासीसं देइ । जहा—

अरिहन्ता मंगलं तुज्झ, सिद्धा मंगलमुत्तमा । मंगलं साट्ठणो सच्चे, जिणिन्दधम्मो अ मंगलं ॥ २३ ॥

सीमं तह अरिहन्ता, सिद्धा वयणं हिअं तु आयरिआ । करजुअलमुवज्जाया, अवन्तु मुणिणो अ पयकमलं ॥ २४ ॥
एएसिं च पभावा, सिद्धी कज्जस्स होउ निविग्घा । खेमं वट्टउ मग्गे, सिग्घं पुण दंसणं दिज्जा ॥ २५ ॥

मन्ती वि तुभेहिं नाणाविहकीलाविणोअपरम्पराए निरन्तरं राया आणन्दिअधो इइ सयलपरियणं सिक्खिज्ज
निग्गओ नयराओ । तओ पहाणसुउणवलं लहिज्जण दक्खिणदिसं पडिचलिओ । एगया नाणातरुगिरिनईवणख-
ण्डमण्डिअं महिमण्डलं भमन्तो पत्तो मन्ती कम्हि वि वणे ।

उत्तमचरिअपवित्ता, निचं दीसन्ति पायवा जत्थ । फलभररिद्धिसभिद्धा, नमिअसहावा य सवत्थ ॥ २६ ॥

उत्तुन्नसिहरवन्ता, नमन्ति जे सबसंपयाइन्ना । तेसिं कुलीणभावो, तरुण किं हुज्ज न हु सच्चो ॥ २७ ॥

अह मन्ती तत्थ केलासगिरिसरिसं रयणमयभूमितलं सुवन्नथम्भसयमण्डिअं विचित्तचित्तमयअणेगपुरिसुत्तमचरि-
यपचित्तभित्तित्तुत्तं फलिहमयं कणथकलसोवसोहिअं सयलमुवणलच्छीविलासमन्दिरमिअ सिरिजिणिन्दमन्दिरं देवग-
णनिम्मविअं नयणनिम्माणफलजणयं मणिमयजिणिन्दपडिमामण्डिअं अईवरमणिज्जपिच्छणिज्जं पिच्छइ । तओ मन्ती
परमपमोअभरसमुल्लसिअरोमच्चकञ्चुआभिरासो कयत्थयं अप्पाणं मन्नमाणो विहिणा पयाहिणं करित्ता सिरिसुणिसुव-
यजिणनाहपडिमं परमसुइभूओ कणयकमलेहिं बहुमाणसारं पूइज्जण भावपूआनिमित्तं जिणिन्दं थुणइ, जहा—
जय जय जिणिन्द ! जगगुरु ! सुरवरनरनाहनमिअपयकमल ! । सिरिसुणिसुवयसाभिअ !, दुरिअतमोहरणदिणनाह ! ॥ २८ ॥
अत्तेण वि धम्मेषं, लब्भइ सुरअसुरमणुअरिद्धीओ । तुह धम्मेष विणा पुण, न हु लब्भइ नाह ! सुक्खसुहं ॥ २९ ॥

एवं शुणित्ता जाव पासायसोहं पलोएइ ताव आगया सवालङ्कारलङ्कितसरीरा पुन्नलायन्ननिही पुन्नचन्दवयणा
पुओवयारकलिआ जिणिन्दपूआनिमित्तं सहस त्ति एगा कन्नगा ।

अह दद्वुणं कन्नं, चिन्तइ मन्ती चमक्किओ हियए । किं एसा पुण अमरी, खयरी किं किन्नरी किं वा ? ॥ ३० ॥

एरिसरूवसरूवा, नवलुवणफुरिअदंप्पमाहप्पा । चिट्ठइ घोखणम्मी, कम्हा एगागिणी वालां ॥ ३१ ॥

सा नि संपुन्नविहिणा जिणपूअं सयरूढाणपरम्परापयाणकामधेणुं करित्ता भत्तिभरनिम्भं मडुरसरेणं च जि-
णिन्दं शुणित्ता जाव चलिआ ताव मन्तिणा पुट्ठा 'भदे! कस्स सुयाऽसि तुमं? केण निमित्तेण य इत्थ भीसणे वणे
एगागिणी चिट्ठसि? केण पुण एयं रयणमयं जिणमन्दिरं कारविअम्?' । तओ सा भणइ 'रयणदेवजक्खारायस्स एयस्स
वणस्स सामिणो कन्नग्गाऽहम् । तेण पुण विराहिअजिणिन्दधम्मंण पुणरवि सुद्धवोहिवीअलाहत्थं रयणविम्बमणो-
हरं एयं जिणवरमन्दिरं कारविअम्, उक्तं च—

“जो कारवेइ पडिमं, जिणाण जिअरागदोसमोहाणं । सो अन्नमवे पावइ, भवमहणं धम्मवररयणं ॥ १ ॥”

“अद्दुष्टमौत्रमपि यः प्रकरोति विम्बं धीरावसानक्रपभादिजिनेश्वराणाम् ।

स्वर्गे प्रधानविपुलद्धिसुखानि भुक्त्वा पश्चादनुत्तरगतिं समुपैति धीरः ॥ २ ॥”

१ “इयक्कइ-हा” इत्यपि । २ “खाट्ट” इत्यपि । ३ “मानमपि” इत्यपि ।

“जिनभवनं जिनविम्बं, जिनपूजां जिनमतिं च यः कुर्यात् । तस्य नरामरशिवसुखफलानि करपहवस्थानि ॥३॥”
 तस्सादेसेणाहं एयस्स जिणभयणस्स सारं करेमाणी सिरिसुणिसुवयसाभिणो जिणन्दस्स पूअं करेमिं । तओ
 मन्तिणा चिन्तिअं—

वडीण कप्पवही, सुसुरही जह सयलसुरहीणं । जुवईणं तंह एसा, नूणं चूडामणी वाला ॥ ३२ ॥

परिसजुवणसमए, भरिए कौकहलाण लक्खेण । सिरिवीथरायपूयाराओ जीए यसइ हियए ॥ ३३ ॥

भणिअं च तेण ‘सो जक्खराया कत्थ निचसइ’ । तीए कहिअं ‘रयणमए पायालहरे’ । ‘तस्स को मग्ग’ त्ति मन्तिणा
 भणिए तीए भणिअं ‘भो सुप्पुरिस ! जं जिणहरस्स पुरओ परमगम्भीरं धूवकुण्डं वट्टइ तस्स जलणभरियस्स म-
 ज्जेण मग्गोऽत्थि’ ।

इइ सुणिकुणं मन्ती, चिन्तइ पुरिसुत्तमो महासत्तो । तं ठाणं गन्तव्वं, नियमेण मए सकज्जत्थं ॥ ३४ ॥

सुरसाहज्जेण विणा, न होइ जं विसमकज्जसंसिद्धी । न य साहसरहिआणं, साहज्जं देवया दिन्ति ॥ ३५ ॥
 यदुक्तं—

!“साहसीयां लच्छी हवइ न य कायरपुरिसाण । कन्नह कुण्डल रयणमय कज्जल हुइ नयणाह ॥ १ ॥”

१ ‘पुण’ इत्यपि पाठः । २ “कूदइलाण” इत्यपि ।

“तं काई आरंभीइ महिमण्डल गुरुकज्ज । जेण जगत्तय धुणइ सिर तह नियनाम रहिज्ज ॥ २ ॥”

अह मन्ती निअभिचं रायसुद्धिजाणणेहं पच्छा पेसिऊण सिणाणं काऊण संयलकछाणकप्पहुमं जिणवरं पण-
मिऊण य पडिओ अगिगकुण्डे । जक्खपभावेण पुण अखण्डिअदेहो पायालहरे रयणमयसिंहासणं अलङ्करिऊण जाव
किं पि चिन्तेइ ताव रयणदेवदेवो नियदेवीजुओ पचक्खीहोऊण तमेव कन्नं पुरओ पाहुलं काऊण भणइ ‘भो सुप्पु-
रिसि ! चिरं मे मगं पलोयन्तस्स तुमं संपत्तोऽसि, तओ एयाए मह सुआए पाणिगहणं करित्ता मं चिन्तासायराओ
उत्तारेहि’ । तओ मन्तिणा भणिअं ‘हंहो जक्खराय ! तुम्हाणं देवाणं निरवचाणं कओ अवचसम्भवो’ । जक्खो
भणइ सुणु सुप्पुरिसि ! उत्तमजणाणुकम्पणीयं मह चरिअं, जहा—

‘भूमामिणीमालतिलए तिलयपुरे नाम नयरे नयरेकारि(?) जिणिन्दमन्दिरमणोहरे नयरज्जणमण्डणं घणहो नाम
मिट्ठी । पुत्ताफलहारं व गुणसंगओ विहियउत्तमहियणिवासो जोइसमण्डल व सयाचारनिरओ सायर व परमोयगसंप-
याकलिओ । तस्स पुण सिरिमई कन्ता कन्तभत्ता सीलसोहरगसमलङ्कियेदेहा । अन्नया सिरिसमयाभियसूरिगुरुं
वणमज्जे समोसदं वन्दिउं गओ सिट्ठी सपरिवारो । गुरुणा वि तस्स धम्मो कहिओ, जहा—

चिन्तामणि रयणाणं, तरुण कप्पहुम्मो जहा पवरो । तह जिणवरस्स धम्मो, पवरो धम्मेषु सवेषु ॥ ३६ ॥

१—“हलं च” इत्यपि ॥ २—“सायं च” इत्यपि ।

मुरसिद्धीओ सुलहा, सुलहं रज्जं च तिहुयणस्सावि । दुलहो पुण जन्तूणं, जिणिन्दवरदेसिओ धम्मो ॥ ३७ ॥
 देवाण माणुसाण य, जं सुखं होइ सयलजिअलोए । तं सबं पुन्नफलं, जिणवरवसहेहिं पन्नत्तं ॥ ३८ ॥

तओ भवजलहिजाणवत्तसमाणो अचिन्तचिन्तामणी हेऊ सुहकछाणपरम्पराए सम्मत्तमूलो चारसवयसाहासो-
 हिओ सबुज्जेमेण धम्मो कायधो । जइ वि सवदिणेसु धम्मं करिउं न सकह तहावि पवतिहीसु विसेसेण कायधो ।
 भणिअं च—

“जइ सवेसु दिणेसुं, पालह धम्मं तओ हवइ लट्ठं । जइ पुण ताय न सकह, तहविह पालिज्ज पवदिणे ॥ १ ॥”

जं पवदिणेसु थोवमवि धम्माणुट्ठाणं बहुफलं हवइ । उक्तं च श्रीसिद्धान्ते—

“भयवं ! वीयपसुहासु तिहीसु विहिअं धम्माणुट्ठाणं किं फलं हवइ ? । गोयमा ! बहुफलं हवइ, जम्हा एयासु
 तिहीसु पाएणं परभवाउअं कम्मं समज्जिणइ तम्हा साहुणा वा साहुणीए वा सावएणं साविआए वा अन्नेण वा
 जीवेण तवोविहाणाइ धम्माणुट्ठाणं सुहपरिणामेणं कायधं जम्हा सुहआउअं कम्मं जिणइ” इति ।

निरयावलिआसुअक्खन्धे—

“वीआ दुविहे धम्मे, पच्चमि नाणेसु अट्टमी कम्मे । एगारसि अंगाणं, चउइसी चउदपुवाणं ॥ १ ॥”

तथा—

“सधेसु कालपधेसु, पसतधो जिणमए तवो भणिओ । अट्टमिचउद्दसीसु अ, नियमेण हविज्ज पोसहिओ ॥ १ ॥”

लोकशालेऽपि—

“चतुर्दयष्टमी चैव, अमावास्या च पूर्णिमा । पर्वाण्येतानि राजेन्द्र !, रविसङ्क्रान्तिरेव च ॥ १ ॥”

“तैलक्ष्मीमांसभोजी च, पर्वस्वैतेषु वै पुमान् । विष्णुमूत्रभोजनं नाम, मृतोऽपि नरकं व्रजेत् ॥ २ ॥”

अओ पवतिहीसु सधायरेण धम्मो कायवो । एवं गुरूवइठं सुचा सिट्ठी विन्नवेइ । भयवं ! ‘पवतिहीसु किं काय-
वं ? किं च वज्जिअवं ?’ । गुरू भणइ ‘पवतिहीसु पढमं सत्तिसम्मभवे पोसहोववासो कायवो । जइ कह वि उववासं
करिउं न सकइ तओ जहासत्तीए अम्बिलाइतवं किचा पोसहं करेइ । तयभावे उभओ सामाईअं सब्बेईअसाहुव-
न्दणं चउविहसज्झायकरणं जहासत्तीए सन्भित्तवाहिरतवविहाणं सच्चित्ताहारवज्जणं वम्भचेरधारणं इचाइ ध-
म्माणुट्टाणं कायवं’ । तथा—

“न्हाणं चीवरधोअण मत्थयगुन्थण अवम्भचेरं च । खण्डणपीसणपीलण वज्जेयवाइं पवदिणे ॥ १ ॥”

एवं गुरूवएसं सुणिऊण पवाणुट्टाणं पडिवज्जिऊण गिहं गओ सिट्ठी । निर्ईआरं जहोवइठं धम्मं कुणन्तो एग-
याऽट्टमीदिणे पडिपुन्नं पोसहं करेमाणो एगम्मि देउले काउस्सगम्मि ठिओ, ताव सोहम्मसामिणा देविन्देण तद्ध-
म्मपसंमा कया । तं सकवयणं सुणिऊणं असहहन्तो एगो देवो तत्थागन्तूण तं विविहभीसणरूवेहिं खोभेइ, परं

मेरुगिरि ब निचलो धम्मज्झाणाओ कहंमवि न खुभइ ताव तुट्ठो देवो तप्पुरओ नटं करेइ । सुरोदए जाव सिट्ठिणा
 काउस्सगो पारिओ ताव देवो भणइ धन्नोऽसि तुमं, सिलाहणिजं तुह जम्मं, जं तुमं देविन्दो देवपरिसामज्जे
 पसंसेइ । जं पुण देवमायाए धम्मज्झाणाओ न खुहिओ तेण सव्वेसिं चैव देवाणं वन्दणिजोऽसि, ता तुट्ठो वरं वेरेहि ।
 सावओ न किञ्चि ईहइ, तहावि गणगाभिणीविजं - देऊण भणइ एसा तिइअजणस्स न कहिअवा, जइ जाणिस्सइ
 तओ गयणाओ पंडिस्ससि, एवं कहिऊण देवो देवलोगं गओ । सिट्ठी नियरमागओ । सिट्ठी विजावलेणाट्ठावय-
 पमुहत्तिथेगु देवे वन्दइ । एगया सिरिमईए पुटं तुमे पइदिणं कथ गेच्छह । सो वि सिणेहमोहिओ विजादाणाइ-
 सरूवं कहेइ तुमए कस्सावि न कहिअवमिचाइ नियेइऊण । एगया सिट्ठी अट्ठावए जिणे नमिऊण पच्छा आग-
 च्छन्तो आगसाउ पडिओ सरसीजले करेइ पच्छायावं । जहा मए वि मूढेण कम्हा विजासरूवं कहिअं इत्थीए ।
 सरोवराओ निग्गच्छिता पालिदेसे टिओ चिन्तेइ नूणं सिट्ठिणीए कस्सवि कहिअं भविस्सइ । जओ भन्नइ—

| “धीपु गुधं जले तैलं सुपात्रे दानमुत्तमम् । शीघ्रं विस्तारमायान्ति प्राज्ञे शास्त्रं तथैव च ॥ १ ॥”

तथा—

“दुर्जनानां नरेन्द्राणां नारीणां विलसन्ननाम् । विश्वासो नैव कर्तव्यः कुगुरुणां विवेकिना ॥ १ ॥”

इह चिन्तितो सणियं सणियं भमन्तो अट्टमासेहिं स गिहमागओ अट्टमीदिणे । हरिसिओ परियणो । सिरिमई वि नियकन्तं आगयं दिट्ठूण हरिसवसपुल्लइअङ्गी निविडसिणेहसारं बहुयमुवयारं कुवन्ती भत्तुणो सिणाणविहिं सज्जी- करेइ । तथा सिट्ठी भणइ अज्ज अट्टमीपवदिणं नाहं सिणाणं करेमि । सावि ईसिं हसिज्जण मयमन्थरङ्गी तुम्हाणं सीसं तावसज्जज्जुड व अईवमलिनं जायं ति भणिज्जण सिट्ठिसीसे तिलं छुमेइ । सोऽपि सिणेहयासवद्धो न्हाणं कारयेइ । तओ नाणावअणाइन्नं सवफामगुणिअं भोअणं करित्ता जाव उट्ठिओ ताव सिरिमईए सपाणिकमलेण गो- सीसचन्द्रणरसेण छण्टिज्जण नागरवछिपत्ताणि नाणासाइमसहिआइं अप्पिआणि । तेणावि अज्ज पवदिणं वट्ठइ इइ जाणंतेण वि सिणेहपरवसेण गिहिआणि । एयं च भणिअं तेण, जहा—

“सीदन्ति मम पत्राणि स्वर्णवर्णानि सुन्दरि । । चूर्णमानीयतां तूर्णं पूर्णचन्द्रनिभानने । । १ ॥”

तथावि सेरङ्गयाए रङ्गो अप्पिओ । एवं दिणनियमभङ्गं काज्जण रयणीए सीलवयं संसारसायरजाणवत्तं खण्डियं । तम्मि चेष समए तीए गन्भो जाओ । सिट्ठिणा भणिअं भदे! नहगामिणीविजासरुवं कस्सावि पुरओ कहिअं । सा भणइ ‘एगया एगा सही निअपइदेवपूआइधम्ममाणुट्टाणदढत्तं वक्खाणयन्ती मए भणिआ । जं संपइ मह पइसरिसो सावगो दढधम्मो नत्थि, जं भयवं देविन्दो देवसहाए पसंसइ । जस्स युण सोहम्मकप्पवासिणा देवेण धम्ममाणुट्टाणथिरत्त-

१ “बहुवर्णानि” इत्यपि ॥ ३ “रसत्रयाए” इत्यपि ॥

लुट्टेण गयणागामिणीविजा दिन्न'त्ति तुम्ह गुणवन्नणं तीए पुरओ मए कयं । तेणावि नहपडणाइनिअसरूवं कहिअं । जाओ पच्छाथावो । परं जं जायं तं जायं । एवं ताणं विसयसुहमोहिआणं घरे सब्बचित्ताटाणं सुआ जाया । एग-या अट्टवरिसन्ते सिरिधम्मघोसो केवली समोसडो । सिट्ठी सपरिवारो तं वन्दिअं । केवल्लिणावि सयलक-ल्लाणपरम्परकुलभवणं धम्मो पयासिओ । जओ—

धम्मेण रूवरिद्धी धम्मेण नरामरिन्दवरकामा । धम्मेण सुखसुखं तम्हा धम्मायरं कुणह ॥ ३८ ॥

तद्वा धम्माणुभावओ जीवाणं वेमाणियाइदेवगई भवइ । तत्थ जुगल्लिओ परमपुन्नवन्ता ईसाणन्तेवलोपसु जन्ति । समुच्छिमत्तिरिया वन्तरभवणवईसु, विसभवखणजलणपवेसकूवपडणरज्जुगहादिमया वन्तरेसु, बालतवस्सिणो बहुरोसा भवणवईसु, तावसा जोइसिएसु, परिवायगा वम्मलोयन्तेसु, गब्भतिरिआ पच्चिन्दिआ सहसारन्तेसु, समणोवासया अबुयदेवलोयन्तेसु, मिच्छदिट्ठी जइल्लिणी गेविजन्तेसु, भावसाह् सवट्टसिद्धन्तेसु, केवली पुण सिद्धिएए जन्ति । एसा उक्किट्ठा ठिई । जहन्नओ सावओ साह् अ सोहम्मे जन्ति । इत्थन्तरे सिट्ठिणा पुच्छिअं 'भयवं । मह कत्थ गई' । केवली भणइ 'तुमं वन्तरेसु जक्खो होही । एसा सिरिमई तुहं देवी जक्खिणी' । सिट्ठी भणइ 'भयवं ! कम्हा नाणाविहधम्मनिरयस्स मह एरिसी गई' । गुरु कइइ 'तुम्हेहि पवतिहिनियमभङ्गे एरिसं आअं

बन्धनं न अन्नहा होई' । सिद्धी अप्पाणं निन्दइ । केवली भणइ—

'विसयासत्ता जीवा लहन्ति नरतिरिअनरयदुक्खाइं । विसयविसमोहिआणं नासइ धम्मफलं सबं ॥ ३९ ॥'
एवं सुणिकुण सिद्धिसुआ लच्छी दिक्खं मगइ । केवली भणइ 'हे वाले ! तव अज्जवि भोगफलं कम्मं वट्टइ तुह पिउणो विराहिअधम्मत्तणओ भूयरयणाडवीमज्जे जक्खपयं लहिस्सन्ति । तत्थ रयणसेहरनिवमन्ती मइसायरो नाम आगमिस्सइ सो तुह पाणिगहणं करिस्सइ, जओ—

तिवपरिणामवसओ कम्मं जं जेण निम्मिअं पुवं । सुहमसुहं वा सबं वेयवं तेण तं नियमा' ॥ ४० ॥

इइ केवल्लिणुत्तं सुणिज्जा, सिद्धी सपरिवारो घरमागओ । कमेण आउक्खएण सो अहं इत्थ जक्खो उववन्नो । एसा पुव्वभवकन्ना । सिरिमई वि देवी जाया । एसा पुव्वभवधूआवि मए सिणेहेण इत्थ आणिआ । तओ एअं सिरिसुणि-
सुव्वयजिण्णिन्दमन्दिरं मणिमयपडिमासणाहं मए कारविअं । पुणरवि विसुद्धसवन्नधम्माराहणं मह एयस्स पुणस्स प्यसाएण भवउ' तिकट्टु । जओ भणिअं—

“रम्यं येन जिनालंयं निजमुजोपात्तेन कारापितं मोक्षार्थं स्वधनेन शुद्धमनसा पुंसा सदाचारिणा ।

वेद्यं तेन नरामरेन्द्रमहितं तीर्थश्वराणां पदं प्राप्तं जन्मफलं कृतं जिनमतं गोत्रं समुद्द्योतितम् ॥ १ ॥”

“न यान्ति दास्यं न दरिद्रभावं न प्रेष्यतां नैव च हीनयोनिम् । न चापि वैकल्पमिहेन्द्रियाणां ये कारयन्तीह जिनेन्द्रगेहम् २”

ता सप्पुरिस ! करेह एआए धूआए पाणिगहणं । होउ अणुसरिसो सज्जोगो वरकत्ताणं, जओ—

! कत्थवि चरो न कत्ता कत्थवि कत्ता न सुन्दरो भत्ता । वरकत्तासज्जोगो अणुसरिसो दुल्लहो लोए ॥ ४१ ॥

तओ मन्ती भणइ 'भो जकखराय ! माए निअसामिकजे अपरिनिट्टिए अप्पकजं कहं किज्जइ ? सामिवच्चणा महा-
पावेण अप्पा मा नए पडउ' ति । उक्तं च—

“स्वामिद्वेही कृतघ्नश्च मित्रविश्वस्तवश्चकौ । चत्वारो नरकं यान्ति यावच्चन्द्रदिवाकरो ॥ १ ॥”

तओ जकखो जम्पइ 'अहं नियमा तुह सामिकजं करिस्सामि, जइ इमं मह धूअं जुवणभरभरिअसव्वदेहं परि-
णीय मं चिन्तासायराओ उत्तारेसि' । जओ—

! चिन्तासहस्सभरिओ पुरिसो सधो वि होइ अणवरयं । जुवणभरभरिअङ्गी जस्स धरे वट्टए कत्ता ॥ ४२ ॥
उक्तं च—

• | “जातेति पूर्वं महती हि चिन्ता कस्यै प्रदेयेति ततः प्रवृद्धा ।

| दत्ता सुखं स्थास्यति वा न वेति कन्यापितृत्वं किल कष्टमेव ॥ १ ॥”

मन्ती भणइ 'को पचओ ?' । सो भणइ 'जइ तुह सामिकजं न करेमि ता पच्चपवीनियमभङ्गपावेणं लिप्पामि । जओ-
जो गिण्हिऊण नियमे गुरूण पासस्मि खण्डयइ मोहा । अगिहिअ पुण पच्छित्तो दुल्लहवोही हवइ एसो' ॥ ४३ ॥

तओ मन्तिणा लच्छीकन्ना परिणीया । जाओ जक्खस्स सपरियणस्स परमाणन्दो ।

सम्मग्गम्मि पवट्टइ जो पुरिसो सारसत्तसंपन्नो । संपज्जइ तस्स सया पए संपया विउला ॥ ४४ ॥

जक्खेण पुच्छिअं 'किं ते सामिकज्जं ?' । मन्तिणा भणिअं 'रणवई नाम कन्नाए पाणिग्गहणं समीहइ मह सामी' । तओ देवेणावहिनाणेण विलोइऊण निवेइअं, जहा—

'अत्थि समुइमज्जे सत्तसयजोअणप्पमाणे सिंहलहीवे नाम दीवे जयपुरं नयरं ॥

॥ इकु चिअ जत्थ जणे दीसइ दोसो विमुक्कदोसे वि । गिणहइ य अदिन्नाइं परगुणरयणाइं जं निच्चं ॥ ४५ ॥

तत्थ इन्दु व रद्धिसंपन्नो रासु व एगन्तनयमग्गामी सयलदिप्पंतसजुगइंदवित्तासणसिंहो सिंहो नाम राया ॥

जह जिणवरिन्दधम्मो पवरो सबेसु दोइ धम्मेषु । तह एसो रायगणे नएण धम्मेषु य पहाणो ॥ ४६ ॥

तस्स सुआ सुवणजणनयणहरिणवागुरोवमाणरूवाइगुणोववेया रयणवई नाम णवजुवणभरमरिअसरीरा सबद-
रिसणिज्जवत्थुजिणियमाहप्पा वट्टइ ॥

किं बहुणा भणिएणं तीए जइ कहवि देवरायवह । पुब्बइ समसीसीए निरुवमलावणरूवेण' ॥ ४७ ॥

एवं देववयणं सुणिऊण मन्ती चिन्तइ । अहो ! मयणञ्चमगयस्स माहप्पं जं तत्थट्टिएणावि नियजुवइवाणेण विदो अन्ह राया । तओ देवो विन्नत्तो तेण 'जइ प्पंसायं करेसि ता रूवपरावत्तविच्चं दाऊण मं तत्थ णेसु' स्ति ।

देवेणाचि अवसरे अहं पुणरचि समरियच्चो लच्छीकन्ना पुण आणियच्च त्ति भणिकण तं विज्जं च दाऊण जयंपुरो-
 ववणप्पदेसे मुक्को मन्ती । संयं च अदरिसणीदुओ । तंओ मन्ती वि आणन्दभरपूरियसरीरो सबओ नयरमवलो-
 इऊण एवं चिन्तेइ नियमणे, अहो ! तिजगजणअच्छरिअभूया नयरसोहा ॥

धम्मणेण समं लच्छी ववहारो पुण नयेण संजुत्तो । नाणेण जुयं दाणं दीसइ लोयाण जत्थ पुरे ॥ ४८ ॥

तओ विज्जाप्पभावेण जोगिणीरूवं करित्ता मन्ती हेमदण्डमण्डिकरो नयरलोअविम्हयं जणन्तो कह कहमवि
 रयणमईकन्नाभवणं गओ । ददूण कन्नं विम्हिअहियओ चिन्तेइ नियमेण तं एयं विहिनिम्माणसव्वस्सं । कन्नावि तं
 जोइणिं विलोइऊण साणन्दा सागयं कुसलं च पुच्छइ । सावि भणइ, जहा—

‘विसएसु धिरत्ताणं समचित्ताणं विमुत्तसङ्गाणं । अवगयपरवम्भाणं अट्टविहजोगजुत्ताणं ॥ ४९ ॥

ववगयमोहाणं पुण अलिप्पमाणाण पुन्नपावेहिं । जोगिन्दाणं सुन्दरि । सबत्थवि वट्टए कुसलं ॥ ५० ॥’

कन्ना भणइ ‘तुम्हाणं कत्थ विई’ सा जम्पइ—

! ‘कायापाटणि हंस राजा फुरइ पवनतलार । तीणइ पाटणि वसइ जोगी जाणइ जोगविचार ॥ १ ॥

एकइं मढली पाञ्चजणाहो छइओ वसइ चण्डालो । नीकालता न नीकलइ रे तीण किओ विटालो ॥ २ ॥’

तओ मन्तिणा लच्छीकन्ना परिणीया । जाओ जक्खस्स सपरियणस्स परमाणन्दो ।

सम्मग्गम्मि पवट्टइ जो पुरिसो सारसत्तसंपन्नो । संपज्जइ तस्स सया पए पए संपया विउला ॥ ४४ ॥

जक्खेण पुच्छिअं 'किं ते सामिकज्जं ?' । मन्तिणा भणिअं 'रयणवई नाम कन्नाए पाणिगहणं समीहइ मह सामी' । तओ देवेणावहिनाणेण विलोइऊण निवेइअं, जहा—

'अत्थि समुहज्जे सत्तसयजोअणप्पमाणे सिंहलहीचे नाम दीवे जयपुरं नयरं ॥

॥ इकु चिअ जत्थ जणे दीसइ दोसो विमुक्कदोसे वि । गिण्हइ य अदिन्नाइं परगुणरयणाइं जं निच्चं ॥ ४५ ॥ तत्थ इन्दु व रद्धिसंपन्नो रामु व एगन्तनयमग्गामी सयलदिप्पंतसजुगइंदवित्तासणसिंहो सिंहो नाम राया ॥

जह जिणवरिन्दधम्मो पवरो संघेसु होइ धम्मेषु । तह एसो रायगणे नएण धम्मेण य पहाणो ॥ ४६ ॥

तस्स सुआ भुवणजणनयणहरिणचारुवमाणरूवाइगुणोववेया रयणवई नाम णवजुवणभरभरिअसरीरा सव्वद-
रिसणिज्जवत्थुजिणियमाहप्पा वट्टइ ॥

किं बहुणा भणिएणं तीए जइ कहवि देवरायवह । पुज्जइ समसीसीए निरुवमलावण्णरूवेण' ॥ ४७ ॥

एवं देववयणं सुणिऊण मन्ती चिन्तइ । अहो ! मयणब्भमगयस्स माहप्पं जं तत्थट्टिएणावि नियजुवइबाणेण विदो अम्ह राया । तओ देवो विन्नत्तो तेण 'जइ प्पंसायं करेसि ता रूवपरावत्तविच्चं दाऊण मं तत्थ णेसुं' त्ति ।

देवेणाधि अवसरे अहं पुणरवि समरियद्धो लच्छीकन्ना पुण आणियच्च त्ति भणिकुण तं विज्जं च दाऊण जयपुरो-
 वचणप्पदेसे मुक्को मन्ती । संयं च अदरिसणीडुओ । तंओ मन्ती वि आणन्दभरपूरियसरीरो सबओ नयरसवल्लो-
 इऊण एवं चिन्तेइ नियमणे, अहो ! तिजगणअच्छरिअभूया नयरसोहा ॥

धम्मणेण समं लच्छी ववहारो पुण नयेण संजुत्तो । नाणेण जुयं दाणं दीसइ लोयाण जत्थ पुरे ॥ ४८ ॥
 तओ विज्जाप्पभावेण जोगिणीरुवं करित्ता मन्ती हेमदण्डमण्डिकरो नरलोअविम्हयं जणन्तो कह कहमवि
 रयणमईकन्नाभवणं गओ । दइण कन्नं विम्हिअहियओ चिन्तेइ नियमेण तं एयं विहिनिम्माणसवस्सं । कन्नावि तं
 जोइणिं विलोइऊण साणन्दा सागयं कुसलं च पुच्छइ । सावि भणइ, जहा—

‘विसएसु धिरत्ताणं समचित्ताणं विमुत्तसन्नाणं । अवगयपरवम्भाणं अट्टविहजोगजुत्ताणं ॥ ४९ ॥
 ववगयमोहाणं पुण अलिप्पमाणाण पुन्नपावेहिं । जोगिन्दाणं सुन्दरि ! सबत्थवि वट्टए कुसलं ॥ ५० ॥’
 कन्ना भणइ ‘तुम्हाणं कत्थ ठिई’ सा जम्पइ—

‘कायापाटणि हंस राजा फुरइ पवनतलार । तीणइ पाटणि वसइ जोगी जाणइ जोगविचार ॥ १ ॥
 एकइं मढली पाञ्चजणाहो छट्ठओ वसइ चण्डालो । नीकालता न नीकलइ रे तीण किओ विटालो ॥ २ ॥’

अहो ! एगन्तनिस्सङ्गचित्ति त्ति चिन्तिऊण कन्नाए सा तत्थेव ठाविआ । मज्झण्हे परमस्सेण पत्तपूरणं कयं । जाओ सन्तोसो । अह भोअणणान्तरं कन्नाए जोगविचारो पुच्छिओ । तीए कहिओ य, जहा—

“नाडीशुद्धिं रेचकाद्यैश्च कृत्वा चित्तस्थैर्यं पूरकाभ्यासयोगात् ।

मध्यां नाडीं कुम्भनात् सम्प्रयाते चाते सुक्ले सौख्यमक्षय्यमश्र्यम् ॥ १ ॥”

“मूलं प्रपीड्य दृढमानसबन्धसन्धिः प्राणप्रचारकृतमध्यमनाडीमार्गः ।

चत्राङ्गयोनिरुदमध्यपुरप्रभिन्ने प्राप्नोति मुक्तिपदवीं सुगुरोः प्रसादात् ॥ २ ॥”

तओ रथणवईकन्नाए ठाणं संसार एव सेवेसिं । वेरग्गस्स निमित्तं संजोगवियोगेगुहुभरिओ ॥ ५१ ॥

‘जन्मजरामरणानं ठाणं संसार एव सेवेसिं । वेरग्गस्स निमित्तं संजोगवियोगेगुहुभरिओ ॥ ५१ ॥

चिसेसो पुण हत्थिणपुरे नयरे सूरनामा राथपुत्तो नाणागुणरथणसंजुत्तो वसइ । तस्स थारिया गंगाभिहाणा । सीलाइगुणालङ्किया परमसोहयसारा सुमइनामा तेसिं घूआ । सा कम्मपरिणामवसओ जणयजणणीयायामाउ-
लेहिं पुढो पुढो वराणं दत्ता । चउरो वि ते वरा एग्गिम्मि चैव दिणे परिणेतं आगया । परप्परं कलहं कुणन्ति । तओ तेसिं विसमे सङ्गमे जायमाणे बहुजणस्वयं दिट्ठूण अग्गिम्मि पविट्ठा सुमइकन्ना । तीए समं निविडमोहेण एगो वरो वि पविट्ठो । एगो अत्थीणि गङ्गप्पवाहे खिविउं गओ । एगो चिआरकखं तत्थेव जलपुरे खिविऊण तहुक्खेणं

मोहमहागहगहिओ महीयले हिण्डइ । चउत्थो तत्थेय ठिओ तं ठाणं रक्खन्तो पइदिणं एगमन्नपिण्डं सुअन्तो
 कालं गमइ । अह तईओ वरो महीअलं भमन्तो कत्थवि गामे रन्धणघरम्मि भोअणं काराविकुण जिमिउं उवविट्ठो
 तस्स घरसामिणी परिसेइ । तथा तीए लहुयुत्तो अईव रोइइ । तओ तीए रोसपसवसंगयाए सो वालो जलणम्मि
 खिविओ । सो वरो भोअणं कुणन्तो उट्ठिउं लग्गो सा भणइ अवचरूवाणि कस्सवि अट्ठिआणि हुन्ति, जेसिं कए
 पिउणो अणेगदेवयापूआदानमन्तजावाइ किं किं न कुणन्ति । तुमं सुहेण भोअणं करेहि पच्छावि एयं पुत्तं जीवि-
 इस्सामि । तओ सो वि भोअणं विहिक्कण सिग्घं उट्ठिओ जाव ताव तीए नियघरमज्झाओ अमयरसकुम्पयं आणि-
 ऊण जलणम्मि छडुक्खेवो कओ । वालो हसन्तो निगओ । जण्णीए उच्छेङ्गे नीओ । तओ सो वरो ज्ञायइ अहो !
 अच्छरिअं अच्छरिअं जं एवंचिहजलणजलिओ वि जीवयइ । जइ एसो अमयरसो मह हवइ ता अहमवि तं कन्नं
 जीवामि ति चिन्तिकया धुत्तत्तणेण कूडवेसं काऊण रयणीए तत्थेय ठिओ । अवसरं लहिक्कण तं अमयक्कयं गिहि-
 ऊण हत्थिणपुरे आगओ । तेण पुण तीए जणयाइसमक्खं चिआमज्जे अमयरसो सुक्को । सा सुमइकन्ना सालङ्कारा
 जीवन्ती उट्ठिआ तया तीए समं एगो वरो वि जीविओ । कम्मवसओ पुणो चउरो वि वरा एगओ मिलिआ ।
 कन्नापाणिगहणत्थं अचुन्नं विवायं कुणन्ता वालचन्द्रायमन्दिरे गया । चउहि वि कहिअं राइणो नियनियसरूवं ।
 राइणा मन्तिणो भणिआ, जहा- 'एयाणं विवायं भञ्जिऊण एगो वरो पमाणीकायधो' । मन्तिणो वि सवे परएपरं विआरं

करन्ति न पुण केणापि विवाओ भज्जइ । यतः—

“आसन्ने रणरङ्गे मूढे मन्ते तर्हेव दुब्भक्खे । जस्स सुहं जोइज्जइ सो पुरसो महियले विरलो ॥ १ ॥”

तथा एगेण मन्तिणा भणिअं ‘जइ मन्नइ ता विवायं भजेमि’ । तेहिं जम्पिअं ‘जो राजहंस व गुणदोसपरिक्खं काऊण पक्खवायरहिओ विवायं भज्जइ तस्स वयणं को न मन्नइ?’ । तओ तेण भणिअं ‘जेण जीविआ सो जम्महेउत्तणेण पिआ जाओ । जो सहजीविओ सो एगजम्मठाणेण भाया । जो अत्थीणि गङ्गामज्झंमि खिविउं गओ सो पच्छा पुणकरणेण पुत्तो जाओ । जेण पुण तं ठाणं रक्खिअं सो भत्ता’ । एवं मन्तिणा विवाए भगे चउत्थेण वरेण रूवचन्दाभिहाणेणं सा परिणीया, कमेण सनयरमागओ । सो पच्छा तीए प्यभावेणं राया जाओ तम्मि चैव नयरे । जओ—

! कत्थवि वरपुन्नेणं कत्थवि महिलासुन्नजोएण । दुण्ह वि पुन्नेण पुणो कत्थवि सम्पज्जए रिद्धी ॥ ५२ ॥

तेणं सा पट्टेदीपए ठायिआ । एगया रूवचन्दराया सुमइपट्टेदीजुत्तो निअधवलहरगवक्खत्थो पुरओ मडुरसरेणं गीयं गायन्तीए मायङ्गीए नवजुवणभरदिप्पमाणं रूवं पासित्ता मोहमूढमाणसो चिन्तं करइ । यथा—

“जन्मस्थानं न खलु विमलं वर्णनीयो न वर्णो दूरे शोभा वपुपि निहिता पङ्कशङ्कां तनोति ।

विश्वश्चाप्यो निखिलमुरभिद्रव्यदर्पापहारी नो जानीमः परिमलगुणः कोऽपि कस्त्वरिकायाः ॥ १ ॥”

१ “इवचन्दा” । २ “इवचन्दराया” इत्यपि । ३ “ययप्येक्कम्” इत्यपि ।

इति चिन्तिकुण राइणा तीए नियहारो समप्पिओ । मायझो अ भणिओ जहा एसा अज्ज मह आवासोव-
वणमज्जे रयणीए पेसियद्वा । तओ तारिसं राइणो सरुव्वं उत्तमजणनिन्दणिज्जं दुग्गइगमणसंचंकारं सुमइदेवी नाऊण
चिन्तेइ धिरत्थु चिवेगविगलणं महाभोहत्तिमिरपसरपूरिअनयणाणं, जं एवंविहे रायभोए वि नीअजाइरमणीसु विर-
ज्जइ, अहो ! दुज्जयत्तं कामभोगाणं । यतः—

भिक्षाशनं तदपि नीरसमेकवारं शय्या च भूः परिजनो निजदेहमात्रम् ।

वस्त्रं चिरीर्णयटखण्डमयी च कन्धा द्वाहा तथापि विपया न परित्यजन्ति ॥ १ ॥”

तथा—

“दुपरिचइया इमे कामा नो सुजहा अ धीरयुरिसेहिं । अह सन्ति सधया साहू जे तरन्ति अतरं वणिआ वा ॥१॥”
एवं झाइऊण रायाणं रज्जसिरिं च तिणमिव चइत्ता सा धेरगर्गसेण जोइणी जाया । सा अहं भूमण्डले नाणा-
विहत्तित्थजत्तं कुणन्ति इत्थागया’ । कन्नावि एयं सुमइकप्पियं कहाणयं सुणिऊण भणइ । जहा—

‘एसा सिलाहणिजा सुमई नामेण जोइणी नूनं । एरिसकामगुणेसुं जुव्वणसमयम्मि जा विरया ॥ ५३ ॥

पुणो वि जोइणीए भणिअं भदे ! कीस तुमं एरिसरुवसोहग्गकलिआवि पुरिसवेसिणी' । कन्नगाइ इत्तिं हसिऊण भणिअं 'अत्थि अत्थ मंढंती वत्ता परं कस्सावि कहिउं न सकेमि । जओ—

। जो जाणइ परदुस्सं जो या दुस्सस्स फेडणममत्थो । तस्स कहिज्जइ दुक्खं किमन्नरुहिएण दुक्खस्स ॥ ५४ ॥
परदुस्सं सुणिऊणं जो पुरिमो होइ तेण समभावो । अयहरइ अहव दुक्खं सो दिट्ठो णो मए नूणं ॥ ५५ ॥
तदापि तुम्हाणं मज्झाणतेयमा करुमलनिहित्तमुत्ताफल व सयललोअसरूखं अवलोअन्ताणं सबलोअमणोवि-
स्सामटाणाणं सबरुच्चरुणममत्थाणं च भणेमि' । जहा 'नाहं भयवइ ! पुरिसवेसिणी किन्तु पुरिसाभिलासिणी, परं तारिसपुण्णप्यमानामायेण तारिमं वरं न लहेमि ॥

वरपुत्तेण पवित्तं पत्तं मोहग्गपूरिअं रूवं । समभावेण वरेणं सहलं किल होइ महिलाणं ॥ ५६ ॥

गुणगदिअकलत्तेणं पुरिमो नियमेण दुस्सिओ हिअए । तारिसवरेण रहिआ नारी विहव व पुण दुहिआ ॥ ५७ ॥'
तओ जोगिणी भणइ 'नियनिक्कमरुत्तनिच्चिअरुन्दप्परूपमाहप्पेहिं नाणारायकुमरविज्जाहरवरोहिं भरिए महिम-
ण्ढे तुह नेउ वरो न रट्टइ' । तीए जम्पिअं 'किं किज्जइ न तारिमं वरयणं जत्थ मह मणोऽणुरायं कुणइ' । सा भणइ
'अइ एरिमारेणु तुह नाणुरागो ता कत्थ अणुरागोऽत्थि' । तओ तीए भणिअं 'पुवभवयरस्स पाणिग्गहणं अहं करेमि
न अन्नम्म रुम्मपि' । जोइणी जम्पइ 'को तुह पुवभवयरो' । कन्नगा भणइ—

‘जहा इहेव भरेहे खित्ते उज्झानयरीसमासन्ने वणखण्डे एगं मिगमिहुणं अनुन्ननिविडसिणेहरसपूरियं सच्छ-
 न्दसंचरणलीलाए एगंतसुहिअं परियसइ । एगया तत्थ वणे सिरिदसरहमहारायपुत्तो सिरिरामनामा महासुणी
 पयलंगरेणु व तिलखण्डरज्जलच्छिं चइऊण पडिवन्नसअमरज्जो सयलसुरासुरनरवरनमियपयकयलो भविअकमलपडि-
 वोहसूरो महिमण्डले विहरन्तो संपत्तो । तं तत्थ पडिमापडिवन्नं दट्टूण सीहसप्पवग्घाइणोऽवि दुट्टजीवा उवसन्ता
 जाया, जओ—

उवसमइ तत्थ दुरिअं वयरविरोहा न हुन्ति केसिं पि । पुन्नं पसरइ विउलं विहरन्ति सुणीसरा जत्थ ॥ ५८ ॥
 अह एगया एगो कट्टुभारवाही नियकम्मलहुतया तं राममहारिसिं पणमिऊण जहोचिअं मज्झवि प्पसायं करित्ता
 धम्मं भणहि त्ति भणइ । महरिसी वि अणुकम्पयाए तस्य धम्मं कहेइ । जहा—

‘सुधेसिं जीवाणं जम्मजराभरणनासणसमत्यो कायवो जिणधम्मो नाणाविहसुक्खभण्डारो ॥ ५९ ॥
 दृणिऊण दुक्खजालं जीवा पावन्ति सयलसुक्खाइं । जस्स पमावेण जए तं धम्मं कुणह उञ्जुत्ता ॥ ६० ॥

उक्तं च—

“धणओ धणत्थिआणं कामत्थीणं च सबकामयरो । सग्गापवग्गसङ्गमेऊ जिणदेसिओ धम्मो ॥ १ ॥”
 न सकसि करिऊणं जइ धम्मं पइदिणं महाभाग ! । तद्वि अ पवदिणेसुं करिज्ज धम्मं सुहावासं ॥ ६१ ॥”

तओ तेण जायजिणधम्माणुराएण पवसरूवं पुच्छिअं, कहिअं च भगवया सुणिवरेणं । जहा—
 'बीअट्टमिइकारसिचउद्दसीपुन्निमाइसुतिहीओ । पघाई पुन्नकजे भणिआइं जिणवरिन्देहिं ॥ ६२ ॥
 तवनियमसीलपूआपमुहं पुन्नं करेइ जो भवो । एएसुं पवेसुं सो सुहकम्मं निवन्धेइ ॥ ६३ ॥'

तओ तेण कट्टभारवाहणेण पवसरूवं सम्मं जाणिऊण पवतिहीसु धम्मो पडिवन्नो । तथा तेण मियजुलेणावि-
 मुणिवयणसवणसंजायधम्माणुराएण लहुकम्मत्तणओ पवदिणेसु चउच्चिहो उववासो पडिवन्नो । तथा आसन्नसिद्धि-
 मुहयया सव्वकलाणपरम्परोहउं पच्चपरमिद्धिज्ञाणमवि मणे आगयं । कमेण तत्थ तारिसं जिणधम्ममाराहिता मरिऊण
 मिगीजीवो अहयं रायकन्नगा जाया रयणवई नामेण, जइ समाणपुन्नफलमिगजीवं वरं लहेमि ता पाणिग्गहणं करेमि
 नान्नहा, जओ—

अथो कामो धम्मो सीलं रूवं वओ अ समभावो । जाणिज्जइ जत्थ घरे सो सुहओ होइ जुवईणं ॥ ६४ ॥

अह जोइणी भणइ 'कहं पुवभवसरूवं जाणेसि' सा भणइ 'अवधारेउ भगवई । जहा अहयं उवज्झायप्पसाएण
 गिहीअसवकलाकलावा एगया आसोअपुन्निमारयणीए नियभवणोवरिट्ठिया नाणासहिबग्गेण कवकलं कुणमाणी
 चन्दमण्डले हरिणाकारं पासिऊण एमो मए कत्थवि दिट्ठो त्थि ति ईहापोहं करेमाणी सुच्छं गया । सहीजणेण

सरसचन्दणरसेण सिञ्चिआ ववगयमुच्छा जाया । पुवभवं समरेमि । परिवारेण पुट्टा अलिअसुत्तरं करित्ता माणेण
ठिआ, जओ—

जो अन्नायसरुवं कज्जं निययं असज्झमाणं च । साहइ परस्स एसो केवलमुवेयगो होइ ॥ ६५ ॥
तेण ताओ वरंगेसन्तो मए निसिद्धो । मायावि मं जुव्वणभरमन्थरं विलोइऊण अणुसरिसवरकए अधिइं करेइ
अणवरयं । अहमवि पुव्ववरत्थं कामदेवं नयरवणमज्झपसायट्ठियं पूयमि, परं तं वरं न लहेमि, जओ—
मणवच्छिअसुहलाहो सधेन्दियसुहगया सरुवत्तं । नीरोगया य देहे पुत्तेण विणा ण जायन्ति ॥ ६६ ॥
तस्स विओगदुक्खं मे हिययमेव जाणइ । यतः—

। “दिण जायइ जणवत्तडी पुण रत्तडी न जाइ । अणुरागी अणुरागीआं सहज सरिपउंमाइ ॥ १ ॥”

तथा—

न दुन्ति सुकखेहेऊ ससिचन्दणकमलुकथलिपत्ताइं । तच्चिरहानजालाविपचमाणस्स मह निबं ॥ ६७ ॥
तओ तुमं भगवई पसायं करित्ता नियनिरुवमजोगमाहप्पवलेणं मह वरसरुवं पासेउ । जओ—
जो जोगकप्पायवसेवासन्नो हविज्ज थिरचित्तो । तिहुअणजणवत्तन्तं सो जाणइ नत्थि संदेहो ॥ ६८ ॥’

जोइणी वि खणमेगं सयलपवणपयारं निरुम्भिता थिरसंठाणसंठिआ झाणं धरिऊण भणइ, जहा 'भदे! मा करेदि निवेअं जाया तुह मणोरहसम्पत्ती । थोवदिणमज्जे मिलिस्सइ तुह पुवभवभत्ता' । कन्नावि तवयण-सवणउल्लसिसवक्का निहसिअवयणकमलाय भणइ 'भगवइ! कहं मे वरसम्पत्ती भविस्सइ' । तीए पुणो वि मायाझाणं धरिऊण भणिअं 'भदे! कामदेवभवणे जूअकेलिं करन्तो जो तुह तत्थ पेवसं निवारिस्सइ सो नूणं पुवभववरो तुह पाणिगहणं करिस्सइ' । पयं सुणिऊण रयणवई हरिसवसविसप्पमाणसा नियमणोगयभावमिव विमलमुक्ताहलहारं तीए समप्पेइ । जओ—

सिध्दिन्दियसुहजणयं सुचा पियनाम अमयविन्दुसमं । हरिसरसाउलहियया नारी किं किं न अप्पेइ ॥ ६९ ॥
एवमन्नुन्नं दढं पेमो जाओ । जओ—

'नारीजणस्स लोए कुडिलसहावस्स अथिरहिययस्स । वल्लहनामगहणं होइ अमन्तं वसीकरणं ॥ ७० ॥
एगया जोइणी भणइ 'अहयं तित्थनमणत्थं अन्नत्थ गमिउं इच्छामि । जम्हा अम्हाणं उज्झियसयलसयणाणं न जुज्जइ एगत्य अवट्ठाणं, जओ—

सुत्तुण सयणवग्गं इकं वीअं करेइ जो पच्छा । सो पासंडी मूढो परमप्पाणं च पाडेइ ॥ ७१ ॥'
कन्नावि अंसुणि सुयन्ती भणइ, जहा—

‘पढमे वयम्मि थिरहे एगा हं चेव ववगयाधारा । दिवसाणि कहं गमिही वाससहस्सेण तुह्याणि ॥ ७२ ॥’

जोइणी जंपइ, जहा—

‘सुन्दरि ! समागमिस्सइ तुज्झ चरो गणियदिवसमज्झम्मि । परमप्पणो हि ज्ञाणं करेइ भावेण अणवरयं ॥ ७३ ॥’
रयणवई वि तुह चेव वयणं मेपमाणं होउ त्ति भणित्ता तं विसज्जेइ । तओ मन्ती तेणेव बेसेण जक्खं समरिऊण
खणेण रयणपुरं गओ जाव ताव धूमधूसरं गयणं तरुगिरिसिहराईसु आरूढं नयरजणसमुहं रायाणं च हुअवहस्स
पदिक्खणं दिन्तं पासइ । अहो ! किं असमज्जसं वट्ठइ त्ति चिन्तिऊणं तत्थ तुरिअं जाव आगच्छइ ताव मन्तिपमुहा
रायाणं भणन्ति ‘सामी एगा जोइणी एइ ताव तुमं धीरो ह्य’ । रायावि जाव विलोएइ ताव जोइणी तत्थेवागया
आसीसं कुणन्ती । परिवारेण नमिऊण भणिआ ‘हंहो जोगेसरि ! जइ एगं निमित्तं सम्मं कहेसि ता तुह राया महा-
पूओवयारं करिस्सइ’ । सा भणइ ‘किं निमित्तं’ । तेहिं विन्नत्तं, जहा ‘अम्हसाभिणो महामन्ती सत्तमासावहिं
करित्ता रयणवईकनागवेपूणत्थं गओ । संपुन्नो सत्तमासावही मन्ती पुण अज्जवि नागओ । ता कहेहि सो मन्ती
कत्थ वट्ठइ ? कइआ य आगमिस्सइ ?’ । तयाणिं राइणा भणिअं, जहा—
‘सो वणिहकुण्डमज्जे पडिओ नाऊण कज्जविसमत्तं । अच्छरसेण रसिओ कहमायस्सइ महाभागो ॥ ७४ ॥’

पुण एवं पुच्छह 'तुमए रयणवईकन्ना कथवि दिट्ठा सुणिआ वा' । तओ साविझाणमापूरित्ता भणइ, जहा 'सिंह-
लदीवे जयपुरे नयरे जयसिंहरायस्स रयणवई नामेण कन्न तिथ । तीए पुण चन्दमण्डणहरिणं विलोइऊण जाइसरणं
समुप्पन्नं । जहा सा पुव्वभवे वणमज्झे हरिणी इत्था । पञ्चपधोववासतेवेण रायकन्ना जाया । पुव्वभवहरिणजीववरं
मुत्तूणं न अन्नं वरं वरेइ' । राइणो तदुत्तं सुणिऊण जायं जाइसरणं । पासइ सबं पि निययं परभवसरूवं । तओ भणित्त-
माढत्तो 'हा पुव्वभववल्लहे ! तुमं हयविहिणा दूरे कया । अहयं इत्थ ट्ठिओ किं कुणेमि । एवमुत्तसिओ राइणो परभवसि-
णेहो । न कहमवि रइं लहेइ, जओ—

रोगाणं पडिआरो दिट्ठो सब्बत्थ विविहजोगेहिं । नेहरोगस्स होई सओगेणेव पडिकारो ॥ ७५ ॥
विलाषं करेइ, जहा—

हा पावदेव ! निग्घण ! मह मन्ती सब्बुद्धिगुणनिलओ । कम्हा तुमए हरिओ मह रज्जसिरीए आहारो ॥ ७६ ॥
जम्हा असज्जकज्जं सिज्जइ णो मन्तिणं विणा रज्जे । रविविम्बेण विणा को हरित्तं संकेइ त्तिमिरभरं ॥ ७७ ॥
उक्तं च—

“यथा सूर्यं विना ध्यान्तैर्दुर्भिक्षेण घनं विनां । लोकोऽभिभूयते दुःखैस्तथामात्यं विना नृपः” ॥ १ ॥”
एवं नाणाविहं विलाषं कुणमाणे नरिन्दे जोइणीरूवं मुत्तूणं खणेण पयडो जाओ मन्ती नियरूपधरो । तओ

मन्तिनं दद्रुण परमाणन्दपूरिओ राया तं दढं आलिङ्गेइ । तथा—

अनुन्नदढालिङ्गणपीलणसञ्जायतासमिव सबं । सुचिरं विओगज्जणिअं दुक्खं हिययाओ पब्भट्ठं ॥ ७८ ॥
तओ मन्तिना पणासं करित्ता तं रयणवईदिन्नं हारं च समप्पिऊण य कहिओ नियदुत्तन्तो निवस्स । रायावि
तं सुणिऊण विम्बिहयमाणसो सञ्जायसच्चत्तोसो मन्तिरायं पसंसइ, जहा—

‘कस्स न ते णमणिज्जा केलीथम्भोवमा महापुरिसा । जे अप्पणो विणासं फलाइँ दिन्ता न चिन्तन्ति ॥ ७९ ॥
सवो परोवथारं करेइ नियकज्जसिञ्चणाभिरओ । निरक्खो नियकज्जे परोवथारी हवइ धन्नो ॥ ८० ॥’

तओ राया परियणं सबं सठाणे ठाविऊण रज्जभारं च मन्तिवग्गम्मि अप्पिऊण मइसायरमन्तिना समं जक्ख-
प्पभावेण धोवसारपरिचारेण परिवरिओ गओ जयपुरोववणसंठिअकामदेवभवणे, जओ—

जं वयणेण निधाणं मणसा देवाण सिञ्चए कज्जं । तं जाणिज्ज पभावं परभवविहिअस्स पुन्नस्स ॥ ८१ ॥

अह तत्थ तं महारायं दद्रुण नयरलोओ भणइ ‘नूणं एस रयणवईए अणुसरिसो को वि बरो । राया वा विज्जा-
हरो वा पुन्नपगरिसेण इहाणीओ, जओ—

तारिसगुणरूवधरो समवयसमसीलरिद्धिसम्पन्नो । नारीणं होइ बरो सुचरिअतचनियमफलवसओ ॥ ८२ ॥
ता नियनयरसामिणो कन्नापाणिग्गहणचिन्ताभरभरिअमाणसस्स कहिज्जइ एस वुत्तन्तो’ । रायावि तत्थ देउले

पुण एयं पुच्छह 'तुमए रयणवईकन्ना कत्थवि दिट्ठा सुणिआ वा' । तओ साविघ्णणमापूरित्ता भणइ, जहा 'सिंह-
 लदीवे जयपुरे नयरे जयसिंहरायस्स रयणवई नामेण कन्न तिथि । तीए पुण चन्दमण्डणहरिणं विलोइऊण जाइसरणं
 समुप्पन्नं । जहा सा पुवभवे वणमज्झे हरिणी हुत्था । पञ्चपद्मोववासतथेण रायकन्ना जाया । पुवभवहरिणजीववरं
 मुत्तूणं न अन्नं वरं वरेइ' । राइणो तदुत्तं सुणिऊण जायं जाइसरणं । पासइ सबं पि निययं परभवसरूवं । तओ भणिउ-
 माढत्तो 'हा पुवभववलहे ! तुमं हयविहिणा दूरे कया । अहयं इत्थ ट्ठिओ किं कुणेमि । एवमुल्लसिओ राइणो परभवसि-
 णेहो । न कहमवि रइं लेहइ, जओ—

! रोगाणं पडिआरो दिट्ठो सवत्थ विविहजोगेहिं । नेहरोगस्स होई सओगेणेव पडिकारो ॥ ७५ ॥
 विलात्रं करेइ, जहा—

हा पावदेव ! निग्घण ! मह मन्ती सव्वबुद्धिगुणनिलओ । कम्हा तुमए हरिओ मह रज्जसिरीए आहारो ॥ ७६ ॥
 ! जम्हा असज्जकज्जं सिज्जइ णो मन्तिणं विणा रजे । रविच्चिम्बेण विणा को हरिउं सक्केइ तिभिरमरं ॥ ७७ ॥
 उक्तं च—

“यथा सूर्ये विना ध्यान्तैर्दुर्भिक्षेण घनं विना । लोकोऽभिभूयते दुःखैस्तथामात्यं विना नृपः” ॥ १ ॥”
 एयं नाणाविहं विलात्रं कुणमाणे नरिन्दे जोइणीरूवं मुत्तूणं खणेण पयडो जाओ मन्ती नियरूपधरो । तओ

मन्तिनं दद्रूण परमाणन्दपूरिओ राया तं दढं आलिङ्गेइ । तथा—

अशुन्नदढालिङ्गणपीलणसआयतासमिथ सधं । सुचिरं विओगजणिअं दुक्खं हिययाओ पम्भट्टं ॥ ७८ ॥
रायावि नियवुत्तन्तो निवस्स । रायावि नियवुत्तन्तो निवस्स । रायावि

तओ मन्तिणा पणामं करित्ता तं रयणवईदिन्नं हारं च समप्पिऊण य कहिओ नियवुत्तन्तो निवस्स । रायावि नियवुत्तन्तो निवस्स ॥ ७९ ॥

तं मुणिऊण विम्भिहयमाणसो सआयसधन्नतोसो मन्तिरायं पसंसइ, जहा—
'कस्स न ते णमणिजा केलीयम्मोयमा महापुरिसा । जे अप्पणो विणासं फलाइँ दिन्ता न चिन्तन्ति ॥ ७९ ॥
सधो परोवयारं करेइ नियकज्जसिज्झणाभिरओ । निरयक्खो नियकज्जे परोवयारी हवइ धन्नो ॥ ८० ॥'

तओ राया परियणं सधं सठाणे ठाविऊण रज्जभारं च मन्तिवग्गम्मि अप्पिऊण मइसायरमन्तिणा समं जक्ख-

प्पभावेण धोवसारपरिवारेण परिवरिओ गओ जयपुरोवयणसंठिअकामदेवभवणे, जओ—

जं वयणेण निवाणं मणसा देवाण सिज्झए कज्जं । तं जाणिज्ज पभावं परभवविहिअस्स पुन्नस्स ॥ ८१ ॥
अह तत्थ तं महारायं दद्वूण नयरलोओ भणइ 'नूणं एस रयणवईए अणुसरिसो को वि बरो । राया वा विज्जा-

हरो वा पुन्नपगरिसेण इहाणीओ, जओ—

तारिसगुणरूवधरो समवयसमसीलरिद्धिसम्पन्नो । नारीणं होइ बरो सुचरिअतवनियमफलवसओ ॥ ८२ ॥
ता नियनयरसामिणो कन्नापाणिगहणचिन्ताभरभरिजमाणसस्स कहिज्जइ एस वुत्तन्तो' । रायावि तत्थ देउले

मन्तिणा समं जूयकेलिं कुणइ । अह रयणवईकन्नावि सुहासणपरिगया नानासहिपरिवारसहिआ आगया तत्थ कामदेवपूआनिमित्तं । तथा एगा कणगकम्बमण्डिअकरा दासी भणइ 'भो! मज्झट्टिअपुरिसा इत्थ अम्ह सामिणी रयणवईकन्ना पुरिसवयणाइं अपिच्छन्ती कामदेवपूअं करिस्सइ ता तुमे देवकुलाओ वाहिरुहेसे हवन्तु' । ताव मन्तिणा भणिअं तीए 'भेइ ! दूरदेसागओ सिरियणसेहरो महाराया देवकुलमज्झे निअपरिवारेण सञ्जुत्तो जूअकेलिं करेइ । सो पुण नारिमुहाइं सवत्थ सिक्खिअमोडणाइं न विलोएइ, तेण संपयं कन्नगाए इत्थ न आगन्तवमिइ कहेउ तुमं निअ-सामिणीए' । सावि भणइ 'हंहो महापुरिस ! को एसो रयणसेहरो राया ? केरिसं च तस्स रूवमत्थि विलोयएमि' । मन्तिणावि भणिअं 'भेइ ! पुरावि कहिअं, जहा अम्हाणं राया मायाकुटिलिक्कसरूवाणं नारीणं वयणं न विलोएइ' । एवं मन्तिणा चारिज्जन्ती वि एसा राइणो रूवं विलोइऊण विम्हिअमाणसा आगन्तूण निअसामिणीए कहेइ 'सामिणि ! अच्छरिअं अच्छरिअं जं तुह पुन्नप्पभावेण पच्चक्खकामदेवु व अणुवमरूवरिद्धिसमिद्धो को वि महाराया मज्झट्टिओ जूअकेलिं करेइ' । कन्नावि तीए कहिअं सुच्चा जोइणीवयणं समरेइ । तक्कालं च वामनयणफुरेण आणन्दिआ भवण-मज्झे रायहंसि व लीलाए सच्चरमाणी-पविट्ठा । ताव मन्ती नारीओ नारीउत्ति भणन्तो राइणो वयणपुन्नचन्दं निअव-त्थेण ढक्केइ । रयणवई वि चकोरि व तवयणचन्दकन्तिसुहारसपाणिक्कालसा भणइ 'कीस नियसामिणो वयणकमलं ढक्केसि' सो भणइ 'अम्ह सामी नारीणं वयणकमलाइं न विलोएइ' । कन्नाइ भणिअं 'नारिहिं किं पावं कयं पुच्छेह तुमं

नियसामी' । तजो मन्ती रायाभिमुहं पलोइऊण भणइ, जहा—

‘केता कहुउं नारितणा विचार कुडां करइं कोडिगमे अपार ।
बोलइं सविहुनुं विरुउं तिनीटु जाणइं नही बोरतणउं जे बीट ॥ १ ॥’

कन्नाए भणिअं—

‘लक्ष्मीप्रसूत्वृमदयौघनरक्लिणीणा महोद्धता पाप करइं कुलीणा ।
माता पिता स्वजनवर्गं न वन्धु मानइ घणूं किसूं देवगुरु पमानइं ॥ १ ॥’

मन्तिणा भणिअं—

‘कथा न पोथे न पुराणि कीधी जे वात देवातनि न प्रसिद्धी ।
किमइ न सुझइं किछि रहिं जि बोल नारी पिसाची ति भणइ निदोल ॥ १ ॥’

कन्नाए वि भणिअं—

‘गणइं नही पाप न पुण्य शील लोपइं परखीजितणां सुशील ।
दयामयाधर्मिं किसिइं न लीजइं धर्मतणइ नामि लियन्ति स्त्रीजइं ॥ १ ॥’

मन्ती भणइ—

‘कुडातणी कोडि करइं करावइं नारी सदा साचपणुं जणावइं ।
रूडातणी रहाडि सदैव मांडइं नीचातणि सक्कि स्वधर्म छांडइं ॥ १ ॥’

कन्या भणइ—

‘कुबोल बोलइं परमर्म सूझइं जिनधर्मनउं सार न बूझइं ।
दूपइं कुलखी असती बखाणइं ते वापडा माणसजन्म हारइं ॥ १ ॥’

एवं विवाए जायमाणे राइणा भणिअं ‘भो मन्तीसर ! अबलाए सगं को विवाओ किज्जइ ? कजं भणेइ’ । तओ तेण भणिअं ‘अम्ह सामी परभवपणयणिं समीहइ’ । सा भणइ ‘को पुवभवो महारायस्स ?’ । तयाणिं राइणा भणिअं ‘बहु भणिएण सरिअं एगं सङ्केयवयणं सुणेहि, जहा—

हरिणी अनइ हरिणलओ हुंता वणहम झारि । कुण पुन्नहिं हुं अवतरओ राजा इणि संसारि ॥ १ ॥’

रणवई एवं-निसम्म उल्लसिअपुवभवसिणेहसञ्जायसवन्नरोमच्चकञ्चुआभिरामा भणइ, जहा—

‘हरिणी अनइ हरिणलओ हुंता वणहम झारि । पुवपुन्नेहिं राजा हुओ हउं ते हरिणी नारि ॥ १ ॥’

तओ एवं वयन्ती चैव रायमुहकमलाओ पडमणेऊण तम्मुहससङ्ककन्तिपीयूसपूरं पीयमाणी णियअञ्जे वि ण माइ ।

राया दट्टूण तयं कन्नं लायन्नपुन्नरसरसिं । उल्लसिअपुवभवनिञ्जरिपिम्माउलो जाओ ॥ ८३ ॥

अच्छरिअं नरनाहो अतुलवलाडोव्रमण्डिओ वि तया । अवलाए पुण विद्धो कडकसत्राणेहिं तिक्खेहिं ॥ ८४ ॥
कन्नावि नरनाहं विलोइऊण भणइ—

‘हे नाह ! दूरदेसे ठिओ वि हिययम्मि धारिओ सि मए । सूरं विणा समीहइ अहवा किं पउमिणी अन्नं ॥ ८५ ॥’
ताव एगाए दासीए गन्तूण जयसिंहो राया विन्नत्तो ‘जं सामि ! कन्नाए पुवभववरो इत्यागओ कामदेवभवणे
चिट्ठइ’ । तओ जयसिंहो राया तत्थागन्तूण रयणसेहररायस्स परमवडुमाणाइ दाऊण भणइ, जहा—

‘सघपयारा रिद्धी लब्भइ पुत्तेण जेण केणावि । उत्तमनरसम्पत्ती सम्मं धम्मेण जं होइ ॥ ८६ ॥

पुवभवविहिअमुचरिअपरिपागो एस उदयसम्पत्तो । तम्हारिससप्पुरिसा समागया जं महावासे ॥ ८७ ॥’

ता पसायं करित्ता सपरिवारा तुमे नियधवलमलंकुणन्तु’ । एवं भणित्ता जयसिंहराएण रयणसेहरो राया निया-
वासे आणिऊण महाविभूईए रयणवईकन्नाए पाणिग्गहणं कारविओ । दिन्नाणि करमोअणे हत्थिसयं हयपच्चसयाणि
समुदसंभूअनाणावावट्थूणि च । रयणसेहरो वि पाणिग्गहणं करित्ता रयणवईए समं निअभवणे आगओ सयलनयरज्जो
वि अणुरूववरवहसओगं दट्ठूण आणन्दिअमणो भणइ, यथा—

“द्वीपादन्यसादपि मध्याज्जलधेस्तथा दिशोऽप्यन्तात् । आनीय झटिति घटयति योग्यं विधिरभिसुक्षीभृतः ॥ १ ॥”
उत्तमजणो पुण धम्ममाहण्णमेव वन्नवइ, यथा—

“धर्मतः सकलमङ्गलावली धर्मतः परमशर्मसम्पदः । धर्मतः स्फुरति निर्मलं यशो धर्म एव तदहो ! विधीयताम् ॥ १ ॥”
ततो रघुसेहराराया कथयद्यदिणाणि नाणाविहगोरवयुवं सुसुरभवणे ठिऊण रयणवईदेवीए सहिओ सपरिवारो नियनयखरि चलिओ । कन्नावि रण्णा सह वयन्ती जणणीए सिक्खिआ, यथा—

‘गता पतिगृहं भद्रे ! गुरूणां विनता भवेः । कुर्यास्त्वं भोजनं मुक्ते निद्रां सुप्ते च भर्त्सि ॥ १ ॥

नीरक्षी छत्रवदना नित्यं नीचैर्विलोकना । पिकीव मधुरालापा भूयास्त्वं स्वसुरालये ॥ ३ ॥
ननन्दप्रणता कुर्या देवेषु च गौरयम् । औचित्यकारिणी सर्वपरिवारेषु सर्वदा ॥ ३ ॥’

जणओ वि सिक्खेइ, जहा—

‘निर्व्याजा दयिते ननन्द्यु नता शश्रूषु भक्ता भवेः स्त्रिग्धावन्धुषु वत्सला परिजने सेरा स्वपत्निव्यपि ।
पत्युर्मित्रजने सनर्मवचना खिन्ना च तद्देषिषु स्त्रीणां संवननं नतश्रु ! तदिदं वीजौषधं भर्तृषु ॥ १ ॥’

तओ राया सपरियणो नियनयरं वचन्तो जक्खेण निअअडवीए आणिओ । कया च मन्तिदइआए लच्छीनामाए रायणो पडिवत्ती । सन्तुट्ठो राया सिरिमुणिमुषयजिणिन्दमन्दिरं सम्पत्तो । दिट्ठो तेलुक्कनाहो सयलकछाणकप्पडुमो सिरिमुणिमुषयसामी राइणा । तओ नीसेसदुरियदलणसमत्थं जिणपूअं काऊण तत्थेगदिवसं च ठिऊण राया जक्खप्पभावेण खणेण नियनयरपरिसरे समागओ । लच्छी कन्नावि मन्तिणा समाणीया । सम्मुहं समासगओ

नयरलोओ रयणवईरूवं दट्टूण भणइ, जहा—

‘जह रयेणेण सुवन्नं सोहइ तेणवि रयणमवि सोहइ । तह कन्नाइ वरो वि अ वरेण कन्नावि खलु सोहइ ॥८८॥

‘जह रयेणेण सुवन्नं सोहइ तेणवि रयणमवि सोहइ । तह कन्नाइ वरो वि अ वरेण कन्नावि खलु सोहइ ॥८९॥’
कस्स हिययम्मि न वसइ मइसायरमन्तिबुद्धिमाहृप्पं । जेण अन्नन्नसरिसो विहिओ रयणिकसज्जोगो ॥ ८९ ॥’
तओ राइणा महवा रिद्धीए नयरप्पवेसो कओ । अह रयणवंइ पट्टेदीपए ठाचित्ता रयणसेहराया इन्दु व नयधम्म-
फलं रज्जं कुणन्तो पघदिणेषु पोसहोववासदाणज्जिणपूआइपुन्नं जहजोगं कुणइ । मइसायरमन्ती वि लंछीदइआए
समं तिवग्गसंसगनिरओ रायरज्जभारं वहइ । सवो वि नयरलोओ वि रायोदेसेण पघदिणेषु धम्मंमि उज्झमं

करेइ । यतः—
“रान्नि धरिणि धर्मिष्ठाः पापे पापाः समे समाः । राजानमनुवर्त्तन्ते यथा राजा तथा प्रजाः ॥ १ ॥”

अह अन्नया कयाइ पोसहोववासपारणयं करित्ता जाव राया पछ्छे पच्चविहपुण्णफोवयारकलए वीसमइ ताव रय-
णवईदेवी रायहंसी व सलीलं चङ्कम्ममाणी वेणुवीणासरमण्डलतालविटयकप्पूरमयमदगोसीसचन्दणरसकघोलग-
नागरनागवल्लीदलपूगीफलफालिपमुहनाणाविहदिघवत्थुहत्थाहिं परिहारसहीहिं सञ्जुत्ता समागया । रायोदेसेण
महासणे निसीयइ । तओ जाव ते दुन्दु वि ताम्बूलदाणचन्दणरसालिम्पणगीयकव्वकहाइविणोअं कुणन्ति । यतः—
“गीतकाव्यविनोदेन कालो गच्छति धीमताम् । व्यसनेन हि मूर्खाणां निद्रया कलेहेन च ॥ १ ॥”

ताव एगो कीरो रायकरकमले एगा कीरी च रयणवईकरकिसलये कओ वि आगन्तूण निविद्धा । तओ कीरेण भणिअं, जहा—

‘अञ्जणवन्नो वि सयं करेइ सङ्गेण जो जणं विमलं । खणमेमं वीसमओ वीसमओ सो मणे देवो ॥ ९० ॥’
 रायावि कीरयणं मुणिऊण चिन्तेइ अहो ! को वि एसो परमसम्महिट्ठी कीरो जं सिरिमुणिसुव्वयजिणिन्दमेव थुणेइ । ता पुञ्जमि कओ जागमणं पयडं च भणिअं राइणा ‘भो कीर ! तुह कओ इह समागमो’ । कीरेणावि भणिअं, यथा—

‘यत्र रामधिरं तस्यौ यत्र पञ्चापि पाण्डवाः । क्रीडन्ति यत्र राजानस्ततोऽस्माकमिहागमः ॥ १ ॥’

तओ राया यणाउ त्ति जाणित्ता एस अईवकुसलो बट्टइ ता किमपि पुञ्जामि त्ति चिन्तित्ता पुणो भणइ—
 ‘नो रयणी नो दिवसो’ कीरेण भणिअं—

‘नवजुव्वणमयपसरे वसन्तसमयम्मि भत्तुणो विरहे । नो रयणी णो दिवसो युहहेऊ होइ नारीणं ॥ ९१ ॥’
 रयणवईए वि कीरी पुञ्जिआ, जहा—

‘सा रयणी सो दिवसो’ कीरीए भणिअं, जहा—

‘सा रयणी नो दिवसो सदुलो जीवस्स होइ नहि अन्नो । दीसन्ति जत्थ मुणिणो मूढत्तरगुणगणाइन्ना ॥ ९२ ॥’
 इणाइ कदाविणोअं कुणमाण थिय कीरो कीरीए समं मुञ्जं पत्तो धरणिअले पडिओ । तथा नरवइणा कीरस्स

रयणवर्द्धदेवीए कीरीए पच्चनसुक्कारअमयरसेण सीयलीकयं अङ्गं । पच्छा सुहझाणेण मया ते दुन्दु वि राइणा चन्दणेण अग्गिसक्कारो कारायिओ, ताव रयणी जाया । राइणो वि तेसिं सम्मं सरुवं अजाणमाणस्स तहुइएण दुहिअस्स रयणीए तारिसी निदा नागया । तओ दुइणिकमलमिव किच्चिअविहसिअवयणो जाव राया पभायसमये उट्टिओ ताव पुफ्फलभरभरिअहत्थेण धणपालेण विण्णत्तो, जहा—

‘सामी उज्जाणवणे चहुसुणिपरिवारमण्डिउदेत्ता । सिरिधम्मप्पहगुरुणो सम्यत्ता नाणदंसणसभिद्धा’ ॥९३॥
तथयणं सुणिरुणं राया आणन्दिओ सपरिवारो । वन्दणहेउं गच्छइ गुरुण बहुमाणसम्पन्नो ॥ ९४ ॥

तओ राया पच्चविद्याभिगमेणं गुरुण वन्दिता सवपरिसुवरि निविट्ठो धम्मं सुणेइ, जहा—

पूआ जिणाणं गुरुभत्तिसारा सवेसु जीविसु दंयापयाणं ।

सत्तीइ दाणं गिहमागयाणं एसो दु धम्मो सुहसिद्धिहेऊ ॥ ९५ ॥

तओ राया जाव धम्मं सुणित्ता कीरवत्तन्तं पुच्छेइ, ताव तत्थ निवासी धणनामा सिट्ठी नाणात्तुरनिनाएणं नहगण्डलं मेहु घ गजयन्तो वन्दिउं समागओ । परएणं भत्तिराएणं गुरुपयकमलं वन्दइ नमंसइ । तओ तस्स धूआ थिरी णामेणं सुहासणपरिगया सहिजयेण सञ्चओ गुरुण वन्दिता पुरओ निविट्ठा । तओ सिट्ठिणा गुरुणो विदत्ता, जहा—‘भयं एसं पसा मह धूआ अईवरमणिज्जलुवसोहृगगकलिआ जप्पभिइं मञ्ज घरे उववत्ता तप्पभिइं च णं

ताव एगो कीरो रायकरकमले एगा कीरी च रयणवईकरकिसलये कओ वि आगन्तूण निविट्टा । तओ कीरेण भणिअं, जहा—

‘अञ्जणवन्नो वि सयं करेइ सङ्गेण जो जणं विमलं । खणमेमं वीसमओ वीसमओ सो मणे देवो ॥ ९० ॥’
 रायावि कीरवयणं सुणिज्जण चिन्तेइ अहो ! को वि एसो परमसम्मदिट्ठी कीरो जं सिरिमुणिसुवयजिणिन्दमेव थुणेइ । ता पुच्छामि कओ आगमणं पयडं च भणिअं राइणा ‘भो कीर ! तुह कओ इह समागमो’ । कीरेणावि भणिअं, यथा—

“यत्र रामधिरं तस्यौ यत्र पञ्चापि पाण्डवाः । क्रीडन्ति यत्र राजानस्ततोऽस्माकमिहागमः ॥ १ ॥”
 तओ राया यणाउ त्ति जाणित्ता एस अईवकुसलो वट्टइ ता किमपि पुच्छामि त्ति चिन्तित्ता पुणो भणइ—

‘नो रयणी नो दिवसो’ कीरेण भणिअं—

‘नवजुवणमयपसरे वसन्तसमयम्मि मचुणो विरहे । नो रयणी णो दिवसो सुहहेऊ होइ नारीणं ॥ ९१ ॥’
 रयणवईए वि कीरी पुच्छिआ, जहा—

‘सा रयणी सो दिवसो’ कीरीए भणिअं, जहा—

‘सा रयणी सो दिवसो सहलो जीवस्स होइ नहि अन्नो । दीसन्ति जत्थमुणिणो मूळत्तरगुणगणाइन्ना ॥ ९२ ॥’
 इषाइ कहाविणोअं कुणमाण श्विय कीरो कीरीए समं सुच्छं पत्तो धरणियले पठिओ । तथा नरवइणा कीरस्स

“आहारनिमित्तेणं गच्छा गच्छन्ति सत्तमिं पुढविं । सच्चित्तो आहारो ण खमो मणसावि पत्थेउं’ ॥ १ ॥”

तथो तीए वणचरीए साहुसमीवे चउइसीउववासतवो पडिवन्नो । साहूहिं पसंसिया, जहा—

घन्नासि तुमं भदे! तुञ्ज कयत्थं च जीविअं जायं । जेण जिणयाहधम्मे तुह भावो एरिसो जाओ ॥ ९९ ॥
तथो पच्छा सावि उयवासं कुणइ, परं कइआ फासुअजलं कइया सच्चित्तं वा पीयइ । एवं चहूणि वासाणि साइचारं तयं करित्ता मरिज्जण तुह सुआ जाया परमसोहगवन्ती, परं तनविराहणकम्मोदएण दाहज्जरो जाओ । जइ पुण फासुअजलं आयरइ तथो दाहज्जरो उवसमेइ’ । सावि गुरुयणं सुणित्ता संजायसंनेगा पुवभवधम्मविराहणं खामित्ता फासुअजलपाणवयं आजम्मं पडिनज्जिऊण नियजणएण समं घरमागया निरइयारं वयं पालेमाणी ववगयरोगा जाया । एअं चरिअं सुणित्ता चहवे समइट्टिजीवा फासुअजलपाणसायरा जाया । पुणो वि राया जाव कीरसरूवं गुरुपासे पुच्छेइ ताव एगो एरिसो खगफलहमण्डिअकरजुयलो सकलत्तो सकलत्तं रयणसेहरमहारायं मं सरणागयं रक्ख रक्ख त्ति भणन्तो रायपायपउमेषु पडिओ । रायावि भणइ—‘भो एरिसुत्तम ! मा भयं करेहि’ । सो वि भणइ—
‘महाराय ! एस गयणमण्डले मह दुइन्तसत्तू समागच्छइ, ता—

“पिता रक्षति कौमार्यं यौवने दयितः पुनः । पुत्रा रक्षन्ति वार्द्धक्ये न स्त्री स्वातन्त्र्यमर्हति ॥ १ ॥”

इइ चिन्तित्ता, एअं भारिअं रक्खणइं तुह पासे सुत्तूण सत्तुं हणित्तं गन्तुमिच्छामि, परम—

मह आवासे सवप्पयाररिद्धिवित्तारो जाओ रायसम्माणं च मए लद्धं, परमिमीए जुव्वगारम्भसमए दाहज्जरो केण कम्मेण जाओ' । तओ गुरु भणइ, जहा—'इमीए तुह धूआए परजम्मे सम्मं तवो न पालिओ, यतः—

“भोज्यं भोजनशक्तिश्च रतशक्तिर्वरस्त्रियः । विभवो दानशक्तिश्च नाल्पस्य तपसः फलम् ॥ १ ॥”

जहा—

एगम्मि वणे एगा वणेचरी नारी अईवडुहिआ कट्टवहणाइकम्मं कुणमाणी अणाहा इत्था । एगया तीए साहुणो दट्टुण भणिअं 'कइमहं एगन्तडुक्खभायणं जाया' । साह्हिं भणिअं, जहा—

‘तवनियमसीलरहिआ जिणधम्मपरंसुहा महारम्भा । जीवा हवन्ति टाणं लोए नाणाविहडुहाणं ॥ ९६ ॥

जे युग करन्ति धम्मं दुक्खसहस्साण मोअणसत्थं मणवब्भियसुफ्खाइं पावन्ति सयावि ते नूणं ॥ ९७ ॥’

सा भणइ 'भय्यं ! किं तयं करेगि' । तेहिं भणिअं—'जइ सयावि तयं करिउं न सक्केसि तहावि अट्टमिचउहसीसु उववासाइ तयं फामुअजलपाणं च करिजा, जओ—

धोयो नि तवो विहिणा जिणवरभणिएसु पवदिवसेसु । जो कुणइ तस्स होही सुहसम्पत्ती परभवम्मि ॥९८॥
फामुअजलजुत्ती य कहिआ, यतः—सायेण चाउलोदगं तुसोदगं उसिणोदगं वा पेयधं, तयभावे अन्नमवि फामुयं जलं पेयधं न उण सचित्तं, उक्तं च—

स्वात्मीकृताऽपि युवतिः परिरक्षणीया शास्त्रे नृपे च युवतौ च कुतः स्थिरत्वम् ॥ १ ॥”

तद्वावि निजधवलहरे एयं मुञ्चामि त्ति चिन्तिका जाव गुरुणं वन्दिता उट्टिओ राया ताव सहस त्ति नहयलाओ च्छिन्नो एगो हत्थो पडिओ । सा भणइ-‘एसो मह नाहहत्थो’ । राया भणइ-‘भो भदे ! कदं जाणेसि’ । सा भणइ, जहा—

‘एसो कज्जलेहा भिगमयेरेह व सोहए जत्थ । मह नयणञ्जजाया तं हत्थं किं न जाणामि ॥ १०० ॥’
तओ खगजुअं उत्तमङ्गं कवन्धेण सहिअं पुहविमण्डले पडिअं दट्टण सा नाणाविहे विप्पलावे करेइ, जहा—
हा नाह ! पाणवल्लह ! हा भुवणन्मुअचरित्तसञ्जुत्त ! हा वीरपुरिससेहर ! कह जायं एरिसं तुज्झ ॥ १०१ ॥
एयारिसं अवत्थं तुमम्मि पत्तंमि पाणपिअतमे । अज्जवि जीवामि अहं अइनिट्टुरभावभरिअद्दी ॥ १०२ ॥
तओ एवं विलविज्जण राइणा निवारिज्जमाणावि निजपाणपिअतमदेहेण समं अग्गिम्मि पविट्ठा । तओ राया जाव सणभेगं चिन्ताओ चिट्ठइ ताव आगओ सो पुरिसो सच्चुं जिणिकाण जयसिरिसञ्जुत्तो । रायाणं पणमिकाण नियकन्तं मग्गइ । नरिन्देण तीए सख्खे कहिए । सो भणइ, यथा—

“त्वञ्जुल्या अपि भूपाला यद्येयं कुर्वते तदा । रसा रसातलं यातु रविः पततु भूतले ॥ १ ॥”

तओ जाव राया पडिवयणं न देइ ताव सो वि अग्गिप्पवेसं मग्गइ । राया भणइ-‘महाभाग ! मह रज्जं कन्ना-

“खटिका पुस्तिका नारी श्रीखण्डी च चतुर्थिका । परहस्तगता प्रायो घृष्टा स्पृष्टेव लभ्यते ॥ १ ॥”

इह नाएण मह ण वीसासो जइ पचयं जणेसि ता सुञ्चामि तुह पासे’ । राइणा भणिअं, यथा—

“विश्वस्तं ये विनिघ्नन्ति स्वामिनं वा नराऽधमाः । तेषां पापेन लिप्येऽहं यदि गृह्णामि ते प्रियाम् ॥ १ ॥”

“दुर्लभं संयमं प्राप्य ये त्यजन्ति नराऽधमाः । तेषां पापेन लिप्येऽहं यदि गृह्णामि ते प्रियाम् ॥ २ ॥”

“धर्माक्षरदातारं स्वं मन्यन्ते न ये गुरुम् । तेषां पापेन लिप्येऽहं यदि गृह्णामि ते प्रियाम् ॥ ३ ॥”

“वियोजयन्ति ये बालान् गवां स्त्रीणां ग्रहेण वा । तेषां पापेन लिप्येऽहं यदि गृह्णामि ते प्रियाम् ॥ ४ ॥”

सो भणइ—‘एयाणि पावाणि णाहं सुणेमि जइ एयं पावं पडिवज्जसि ता सुञ्चामि नियदइयं’ । रायणा भणिअं—
‘किं तं पावं?’ । सो भणइ—

‘ये कुर्वन्ति महारम्भं पुण्यपर्षदिनेष्वपि । तेषां पापेन लिप्येऽहं यदि गृह्णामि ते प्रियाम् ॥ १ ॥’

राया भणइ—‘किमत्य कारणं जं एयाणि महापावाणि अवगणिऊण एयं पावं मम अङ्गीकारेसि’ । पुरिसेण भणिअं
‘पच्छा कहिस्सं, परं जइ तुमं पडिवज्जेसि ता दइयं सुञ्चामि’ । राइणावि पडिवन्नं । तओ सो कन्तं सुत्तूण सत्तुं हणितं
गओ । तओ राया जाव एवं चिन्तेइ, जहा—कह मए एसा नवजुवणमयपसरपूरिअङ्गी रक्खणीया, यतः—

“शास्त्रं सुनिश्चितधिया परिचिन्तनीयमाराधितोऽपि नृपतिः परियङ्कनीयः ।

स्वात्मीकृताऽपि युवतिः परिरक्षणीया शास्त्रे नृपे च युवतौ च कुतः स्थिरत्वम् ॥ १ ॥”

तदापि निजधवलहरे एयं मुञ्चामि त्ति चिन्तिऊण जाव गुरूणं चन्दिता उट्टिओ राया ताव सहस त्ति नहयला-
ओ न्छिओ एगो हत्थो पडिओ । सा भणइ-‘एसो मह नाहहत्थो’ । राया भणइ-‘भो भेदे ! कहं जाणेसि’ । सा
भणइ, जहा—

‘एसो कज्जलेहा सिगमयेरेह व सोहए जत्थ । मह नयणऊणजाया तं हत्थं किं न जाणामि ॥ १०० ॥’
तओ खग्गजुअं उत्तमङ्गं कवन्धेण सहिअं पुहविमण्डले पडिअं दट्टुण सा नाणाविहे विप्पलावे करेइ, जहा—
हा नाह ! पाणत्रछह ! हा सुवणव्भुअचरित्तसञ्चुत्त ! । हा वीरपुरिससेहर ! कह जायं एरिसं तुज्झ ॥ १०१ ॥
एयारिसं अवत्थं तुमम्मि पत्तंमि पाणपिअत्तमे । अज्जवि जीवामि अहं अइनिट्टुरभावभरिअङ्गी ॥ १०२ ॥
तओ एवं विलविऊण राइणा निवारिज्जमाणावि निजपाणपिअत्तमदेहेण समं अग्गिम्मि पविट्ठा । तओ राया
जाव खणमेगं चिन्ताउरो चिट्ठइ ताव आगओ सो पुरिसो सत्तुं जिणिऊण जयसिरिसञ्चुत्तो । रायाणं पणमिऊण
नियकन्तं मग्गइ । नरिन्देण तीए सरूवे कहिए । सो भणइ, यथा—

“त्वचुल्या अपि भूपाला यधेयं कुर्वते तदा । रसा रसातलं यातु रविः पततु भूतले ॥ १ ॥”

तओ जाव राया पडिचयणं न देइ ताव सो वि अग्गिण्णवेसं मग्गइ । राया भणइ-‘महाभाग ! मह रज्जं कन्ना-

सयं च गिण्हिहृज्जण मह रिणमुम्भं करेहि' । तेणावि भणिअं—'नियकन्तं विणा किं करोमि रज्जेण' । एवं भणित्ता सो वि अग्गिमि पविट्ठो । राया वि तहुक्खेण दुक्खिज्जो तेसिं सरूवजाणणत्थं जाव गुरुपासे समागच्छइ ताव धरणिन्दो नागराया पउमावईदेवीसञ्चुत्तो गुरुपायमूले निविट्ठो भणइ—'हंहो पुत्ता ! चिरं जीव पव्वयं च दढं पालेह' । रायावि गुरुणं वन्दित्ता विन्नवेइ, जहा—'भयवं ! को एस देवो दित्तेहा का एसा देवी' । गुरुणा भणिअं—'एसो नागराया एस पउमावईदेवी तुह पिउणो वि मायापिउणो' । राया भणइ—'भयवं ! कहं मे जणयस्स एस जणओ' । गुरू भणइ, जहा—'एयंमि चैव नयेरे पुरन्दरो राया तस्स सुन्दरी दइआ । ते दुन्द वि गुरुवएसेण पव्वदिणेसु उववासाइतवोनि-
रया वम्भयपालणपरा जिणधम्मं कुणन्ति, परं ताणं रज्जसुहमणुहवन्ताणं रज्जभारधुरन्धरो इक्को वि पुत्तो न, तच्चि-
न्ताए राइणो मणसि दुहं दट्टुण पुरोहिज्जो भणइ, यथा—

“विना सत्तमं यथा गेहं यथा देहं विनात्मना । तरुर्थया विना मूलं तथा पुत्रं विना कुलम् ॥ १ ॥”

राया भणइ 'पुव्वभवकम्मजणिअमेअं' । सो भणइ—'तहावि उवाया सन्ति, एगमुवायंअहं भणामि' । देवी आण-
न्दिआ भणइ—'जइ उवायं जाणेसि ता कम्हा न कहेसि' । तओ तेण भणिअं 'किसिणअट्टमीदिणे तहा अमावस्साए
उम्मासं जाव जो नियकलत्तेण समं एगतथभायणे किसिणतिलकुट्टिं चन्दोदयेवलाए जेमइ एगसिज्जाए चैव
निइं च करेइ तस्स पुत्तो हवइ' । एवं सुणित्ता ते दुन्द वि तहा कुणन्ति, जओ—

पाएण एस जीवो गिच्छाणुट्ठाणसाथरो होइ । न हु सचधम्ममग्गे परभवअब्भासजोएण ॥ १०३ ॥

यदुक्तम्—

“सनाऽसाररुचिर्जीवो वलात्कारे प्रवर्त्यते । तृणमत्ति स्वयं धाजी घृतमन्येन पाय्यते ॥ १ ॥”

तओ तेहिं पवनियमभङ्गो कओ न पुण पुत्तो पत्तो । एगया तारिसुन्नोदएण एगो साहू महात्तवस्सी चउन्नाणी रायभवणे विहरिउं समागओ । देवीए पुट्ठो ‘भयवं ! सह पुत्तो होही ण वा’ । सुणिणा भणिअं-‘जइ दुन्ह वि तुम्हे तिकालं जिणपूअणं कुणह तओ तपुन्नोदएण मणोरहसस्पत्ती हवइ’ । तेहिं तहा कयं । कमेण जाओ पुत्तो धम्म-सेहरो णाम राया । जस्स पुत्तो तुमं, यतः—

“युत्रं प्रसूते कमलां करोति राज्यं विधत्ते तनुते च रूपम् ।

प्रमाष्टिं दुक्खं दुरितं च हन्ति जिनेन्द्रपूजा कुलकामधेनुः ॥ १ ॥”

अहं कमेण रज्जं पालित्ता अगहीअपायच्छित्तो पुरन्दरो राया रज्जमज्जे च मरिऊण मेसो जाओ । सुन्दरी वि मेसी जाया । तओ दुन्ह वि सुणहमिडुणं । तओ सूयरमिडुणयं । तओ हंसवसहहरिणजोणीसु भमिऊण णन्दणवणे राया कीरो सुन्दरी कीरी च जाया । पच्छा ते दुन्ह वि सुलोयणविज्जाहरेण गिहिऊण कणयपअरे ठावित्ता नाणासत्थाइं भाणिआ । अह एगया तत्थ सुणिणो समागया, तेहिं कीरभिडुणयं कणयपअरत्थं दट्ठुण भणिअं विज्जाहरारायस्स, जहा—

‘सच्छन्दचारि एयं केण निमित्तेण भिडुणयं ठवियं । सङ्कडपञ्जरासे निरन्तरं दुक्खजणयम्मि ॥ १०४ ॥

जो ठवइ अन्नजीवे धरिऊणं विविहदुक्खजालम्मि । सो अन्नभवे होही नाणादुक्खेण सञ्जुत्तो ॥ १०५ ॥’

तओ तवयेणेण विज्जाहराइणा सुक्कं कीरञ्जुयलं । भमन्तं एयम्मि नयरे समागयं । रायभवणं दट्टूण जाइं समरेइ । पञ्छा तुम्हाणं करञ्जुयले निविट्टं । तओ भवियवयाए तयाणिमेव तेसिमाउअं संपुन्नं । तुम्हेहिं पंचपरमिड्डिनसुक्कार-पयाणं कयं । तप्पभावओ कीरो धरणिंदो एस जाओ । कीरी वि एस पउमावई देवी जाया । तुम्हाणं पद्याणुट्टाण-थिरिकरणत्थं एवंविहमच्छरिअं दरिसिऊण इत्थ निविट्टा इमे दुन्न वि’ । एयम्मि समए तेहिं भणिअं ‘भो पुत्तय ! महाराय ! जं गुरुणो भणन्ति तं अचित्तहं । जओ एवं सच्चं अम्हेहिं विराहिअपव्वएहिं अणुहूयं । तओ तुम्हेहिं सव्वा-येरेण पव्ववयं पालियधं, न प्यमाओ कायवो’ । तओ एवं रयणसेहरायं रयणवईदेविं च पव्ववए थिरीकाऊण रयण-बुट्ठिं च रायभवणे करित्ता नागराओ पउमावईसहिओ नियठाणं गओ । इत्थन्तरे सिरिगोथमसामी भणइ ‘भवयं ! सम्पयं सो चेव नागराया ?’ । गोयमा ? ‘नो इण्ठे सम्हे सो अ जहत्तुक्कोसेणं आउक्खएणं जुओ । सम्पयं भयवया पासेणं वोहिओ नागराया’ । अह रयणसेहरो राया सावरोहो गुरुण पासे दुवालसवयसंजुत्तं सावयधम्मं पड्विज्जि-ऊण गुरुणं विन्नवेइ ‘भवयं ! मए अज्जप्पभिइं दुन्निय पवेसु पोसहोववासो कायवो । पइदिणं सच्चित्तदुग्गेव गिहीयधं । फाणुअजलं च पेअधं । दीणदुत्थाण जा अन्नदाणं च दायधं, यतः—

“आतंतु दीनेतु दयान्चितेतु यत् श्रद्धया सत्यमपि प्रदत्तम् ।
तत्सर्वकामान् निदधाति राजन् ! न लभ्यते यद्धनिनां प्रदत्तम् ॥ १ ॥”

गुणायि मणिभं—

‘गिण्हिच्चइ जो नियमो गुरुप्रथमूलम्भि मद्यगतीए । पालिच्चइ गो नियमा जइ ता सखं सुदं होइ ॥ १०६ ॥’
तओ मपरिचारे गुरूण पणमिच्छा नियनयरं समागओ । सम्मं घम्मं आणाए आराहन्तो रयणवर्षेए ममं पञ्च-
विहगामसुदं अणुहयन्तो मइनायरगन्तिणा मञ्जुत्तो र्वं पालेइ । अह मइसायरमन्ती निरइआरं सावगयम्ममारारि-
ऊण मधप्पयारं मिरिजिणिन्दगाम्यं पमाविच्छा आउस्सएणं मपपावट्टाणारं योसिरिऊण बम्मलोए मइत्तुओ देवो
जाओ । राइणा यदुदिणाणि मन्तिमोगो कओ । पञ्चा मइनायरमन्तिपुत्तं सहगसुद्धिनामाणं रच्चमारे ठाविच्छा सुदं
सुदेणं र्वं जिणिन्दघम्मं च करेइ, जओ—

चिन्ताभरेण भरिए मणम्मि मणुआण मधकच्चारं । मीअन्ति अप्पणो पुण दूरे घम्मस्य कच्चारं ॥ १०७ ॥
एगया राया चउइदीदिणे चउषिदं पट्ठिपुत्तं पोमहं करेमाणो पडिअत्तपोसहवयाणं अणेगाणं सामान्ताणं पुरओ
पोसहगाल्हाए ट्ठिओ घम्मदेगणं कुणइ, जहा—

पूआ जिणिन्दाण सुसाहुनेसा रई असागाइयपोसहेसु । सुपत्तदानं गुणायुत्तओ कगायचाओ सितासुस्यमगो ॥ १०८ ॥

दिणे दिणे कञ्चणलक्ष्मदाणं जं होइ पुत्रं तु करितयस्स ।

तत्तो य सामाइयकारयस्स भवेइ अहिअं सुणिणो वयन्ति ॥ १०९ ॥

जो मेरुगिरिसमाणं रासिं कण्ठयस्स देइ अणवरयं । जं होइ तस्स पुत्रं तत्तो पोसहवए अहिअं ॥ ११० ॥
उक्तं च—

“सामाइअं कुणन्तो समभावो सावओ घडिअदुगं । आअं सुरेसु वन्धइ इत्तिअमित्ताइं पलिआइं ॥ १ ॥”

“वाणुंनइ कोडीओ लम्प्या इगुणसट्ठि सहस पणवीसा । नवसय पणवीसा सतिहा अडभाग पलियस्स ॥२॥”

“सत्तहुत्तरिसत्तसया सत्तहुत्तरिलक्ख सत्तकोडीओ । सगवीसं कोडीसया नवभागा सत्त पलियस्स ॥ ३ ॥”
अह एवं धम्मं कहन्तस्स राइणो एगो चरो आगन्तूण विन्नवेइ, जहा—‘कलिङ्गदेसाहिवई चउरक्कसेणासहिओ अप्पणो जणवयं विहवयन्तो देव ! आसन्ने आगओ’ । एवं मुणिकुण तथा सामन्ता खुहिया । रायणा पुण भण्णिअं ‘अज्झ मह पोसहो तेण एसावि कहा पावाणुन्धिणी न केणावि कायवा, जओ—

सामाइअम्मि उ कए अहवा पोसहवयम्मि जिणभरणे । जो पावकहं पकरइ सो धम्मविराहगो जीवो ॥१११॥
ताव णयरपरिसरे एअं बुम्भारवो जाओ । धान्ह धावह भो उत्तमखत्तियपुरिसा ! रायण्यसायदुल्लिया । जं कलिङ्गाहिवइवल्लेण अप्पणो रायस्स तुरगा रज्जिसिरीमण्डणसमाणा नीरपाणनिमित्तं बाहिरतङ्गगे पत्ता अबहीरिज्जन्ति ।

तओ एवं कोलाहलं सुणिऊण उच्छलिअवीरसावेगपूरिआ सवे वि सामन्ता । के वि पोसहमपडिपुन्नं पारित्ता के वि अपारित्ता धम्मोवगरणाइं मुहण्पत्तीपमुहाइं एवमेव चइत्ता वेगेण पोसहसालाओ निग्गया । एग थिय सिरि-
यणसेहेरो राया मेरु व निष्पकम्मो ठिओ एवं चिन्तेइ, जहा—

धन्नाण वि ते धन्ना पुरिसा निस्सीमसत्तसंजुत्ता । जे विसमसंकडेसु वि पडिआवि चयन्ति णो धम्मं ॥ ११२ ॥
सो धन्नो मडुराया ससुग्घनेरेसेण कवडेणं । मारिज्जन्तो वि तथा मणसावि न चेव परिकुविओ ॥ ११३ ॥
अस्सा हत्थी रिद्धी नारीओ वा असासयं सवं । इक्कु चिअ जिणधम्मो भवम्मि सारो अ निचो अ ॥ ११४ ॥

तया एगेण माणणीयपुरिसेणं भणिअं 'भो महाराय ! संपयं तुज्ज सववत्तियकुलालङ्करणस्स कायरजणनिसेविअं एवंविहं वयं धरिअं न जुत्तं । तुह अज्ज रज्जसिरीअलङ्कारभूअं हयसमुअं हरिऊण ससुणो सिन्नं गच्छइ । हयहरणं पुण सत्तियपवराणं आजम्मकलङ्कनिमित्तं, जओ—

नियजणवयस्स भङ्गं हयहरणं वा कलत्तहरणं वा । ते धन्ना नियवसहा जीवन्ता जे न पिच्छन्ति ॥ ११५ ॥'
तओ राइणा भणिअं, जहा—

'कस्स हया कस्स गया देसो कस्सत्थि कस्स अत्थि पुरं । अप्पणो धम्मु एयत्थि वज्जरुवमिणं पुणो ॥ ११६ ॥'
एवं भयित्ता जाव राया मूणेण ठिओ ताव न ससुवलं न कोलाहलो किन्तु सबं पमुइअपकीलिअं लोअं

किञ्छइ, जओ—

अवहरइ दुरिअरासिं देइ तहा जयसिरिं च रायाणं । सम्मं जिणिन्दधम्मो त्तिविहं त्तिविहेण अणुचिन्नो ॥ १७ ॥
 तओ सबे वि सामन्तादओ लज्जाए नभियसुहा पोसहसालाए आगन्तुण पुणरवि धम्मोचगरणाइं गिण्हिऊण राय-
 समीवे ठिआ । एवं सबप्पयारपोसहं पालित्ता पभाए पोसहं पारित्ता सयलमङ्गलनिलयं जिणिन्दपूअं करित्ता सब-
 सामन्तेहिं समं पारणयं निम्मिय सिंहासणे समागओ राया । सेवानिमित्तं आगया अमच्चपसुहा रायपुरित्ता । कओ
 तेहिं समं राइणा नियरज्जविआरो । एगया राया चउरङ्गिणीए सेणाए संपरिबुडो कलिङ्गदेसाहिबोवरि चलिओ ।
 रयणवईदेवी पुण जिणवयणभाविसमई समवणे त्तिकालं जिणरायपूअणं उभओ कालं छविहमावस्सयं च करेमाणी दीण-
 दुत्थिअजणायणं मणोरहे पूरेमाणी सबनुत्तासनं रविप्पभ ब्व सबप्पयारेण पभासयन्ती एगया अट्टमीदिणे पडिवन्नपो-
 सहवया सयलदिवसं धम्मञ्जाणेण गमिऊण संझाए कयावस्सया सञ्जायपोरिसिं करित्ता जाव संथारयं पडिलेहेइ ताव
 सिरिरयणसेहरं रायं नियपाणवह्छहं तत्थागयं पासेइ । तं तत्थागयं पासित्ता किमेअं एवं जाव झाएइ ताव राया
 भणिउमाढत्तो, जहा—‘हे पाणप्पिए ! किं झाएसि ? अहयं रयणसेहरो राया तुह विरहगिताविअसरीरो तुह सरी-
 रसंजोगचन्दणरसेण अप्पाणं सीअलीकाउं इत्थागओ म्हि, ता पसायं करिऊण पोसहं पारित्ता सबभोगसामग्गि
 सञ्जीकरेहि, जम्हा मयणमहाज्जेरेण सबङ्गपीडिओ न सकेमि तुह संजोगं विणा खणमवि ठिउं, जओ—

संघेसिं रोगाणं पडिआरो अत्थि सत्थनिदिद्वो । न पुणो सुणीहिं कहिओ मयणमहादाहउवयारो ॥ ११८ ॥
तओ रयणवई भणइ—‘हा नाह ! दुग्गइगमणसच्चकारं एरिसं पावं कहं नायजिणवयणाणं करिउं जुब्बइ?, जओ-
एवं लोअविरुद्धं जिणवयणठिओ करेइ जो पावं । असुणियजिणवयणेणं को णु विसेसो हवइ तस्स ॥११९॥’

तओ राया जंपइ ‘नियपाणवल्लहस्स कए किं किं न किज्जइ कुलवह्हिं?, यत उक्तम्—

“कुलबीणां पतिः पूज्यः पतिर्देवः पतिर्गुरुः । तस्यादेशेन नो कार्या पुण्यपापविचारणा’ ॥ १ ॥”.

सा भणइ—

“पुत्त न मित्त कलत्त पट्टु न वल्लह भत्तार । निरयपंडता जीवडा रक्खइ धम्म विचार ॥ १ ॥”

रण्णा भणिअं ‘हे पाणवल्लहे ! तुह सबमणोरहपूरुगं मं रायाणं निविडसिणेहेण पायकमले पडन्तं कहमवगणे-
सि ।’ एवं नाणाविहदीणवयणाइं भणन्तस्स वि रायणो तीए सम्मुहमवि न जया पलोइअं तथा राइणा कोवकडार-
नयणेण भणिअं ‘अरे कवडधम्मपरायणे ! जइ मह वयणं न मन्नेसि ता अन्नं इत्थिरयणं परिणिऊण तुह सबस्सं
अवहरिऊण तुमं दासीपए ठावइस्सामि । कइयावि वयणसंविभागमवि न करिस्सामि ।’ एवं रायभणिअं सुणित्ता
संवेगभावजमणा भणइ, जहा—

‘लब्भन्ति विउलभोगा लब्भन्ति सुरिन्दसंपया परमा । लब्भन्ति पुत्तमित्ताणि एगो धम्मो न लब्भई’ ॥१२०॥

तओ जाव न मणसावि नियधम्माओ चलइ ताव रायावि खणेण अदिस्सो जाओ । सावि किमेअं इन्दजालं ? किं वा सबं ? एवं झायन्ती खणमेगं निहासुहमणुभवित्ता ववगयनिहा धम्मजागरिअं करेइ, जहा—

सा रिसहनाहधूआ नमणिज्जा सुन्दरी महाभागा । सट्टिसहस्ता वरिसा विहिओ जीए तवो परमो ॥ १२१ ॥

सा जयउ जणयुत्ती दसमुहवयणेहिं सीलसन्नाहो । जीए गओ न भेयं संकडपडिए वि थोवं पि ॥ १२२ ॥

एवं विमुद्धं पोसहयमाराहिता पभायावस्सयं करित्ता सासयजिणविम्बाणि वन्दिता पोसहं पारित्ता जिणपूयण-साहम्मियवच्छलदीणदाणाइं धम्ममगं पयासिऊण सुपत्तदाणं च दाऊण सा पारणं करेइ । पुणरवि एगया तीए चउइसीपोसहोववासे कए तत्थेव निवासिणा मयरदाढसामन्तेण परिणीया कणयवईधूआ भणइ—‘हे माय ! मह देवरो पभाए परिणयणमिच्चं चलिस्सइ ताओ घरे न वट्टइ ता तुमं महसुसुरगिहगमणसामंगिं कारवेहि’ । सा भणइ—‘नाहं अब्ब सायब्बं करेमि कारयामि वा, जओ—

गिहिऊण पोसहवयं सावब्बं जो करेइ मूढप्पा । सो देमणुस्साणं कुञ्चिअजोणिं लहइ नूणं ॥ १२३ ॥

तओ सा दुम्मणायमाणा रोयन्ती गया । न पुण रयणवईए सावब्बयत्तावि कया । जओ जुवईओ पुत्तेहितो वि बलहतमाए धूआए कब्बत्थं सबं पावं करन्ति कारवन्ति । भणिअं च—

“नारीणं पुण धूआ पुत्तेहितो वि बलहा अदिअं । जामाया पूइब्बइ न वहइ पूइब्बए जम्मा ॥ १ ॥”

पुणरवि पुत्रिमाए पोसेहे पारिए पारणए कए जामाया आगन्तूण भणइ-‘हं हो सासुए ! अवघारेहि मह भाया अज्ज परिणेतुं गच्छन्तो वट्ठइ, तेण मह सबपरिअणो पाणिग्गहणुच्छवयगो वट्ठइ, जेण अज्ज नियपरिवारेण मज्जणं दायेहि’ । सा भणइ-‘अज्ज पवदिणं मज्जणारंभं न करेमि न कारवेमि’ । सो भणइ-

“धीअह तिन्नि पियारडा कलि कज्जल सिन्दूर । अनइ विसेपि पियारडां दूध जमाई तूर ॥ १ ॥”

सा भणइ-‘मोहमूढाणं एयाइं वड्ढाइं हवन्ति, उत्तमजणाणं पुण देवगुरुधम्मरूवं रयणत्तयं नाणदंसणचरित्तरूवं वा पाणप्पियं होइ, जओ-

देवो जिणिन्दो जिणरायधम्मो जिणिन्दधम्ममि ठिआ सुणिन्दा ।

पाणप्पिए तिन्नि वि हुंति एए तिलोअसारे खलु पण्डिआणं ॥ १२४ ॥

जिणिन्दविम्बिं च जिणिन्दवाणी जिणागमञ्जयणपरायणा य ।

सन्नाणसमत्तचरित्तरूवं रयणत्तयं वा पुण वड्ढाइं’ ॥ १२५ ॥

तओ सो रुट्ठो भणइ-‘अहो ! मायाधम्मनिए ! जइ मह वयणं न मन्नेसि ता अवररायकन्नापाणिग्गहणं करित्ता तुह धूयं चइऊण आजन्महिअयसल्लं दाइस्सामि’ । तहावि सा जाव न जंयइ ताव सो वि गओ । अह सिरियणसेहरो राया कलिङ्गरायं निज्जिण्ऊण सरायहाणिं आगओ जाओ अ सबत्थ नयेरे महसवो । एगया राइणा रज्ज-

कञ्चिन्तापरवसेण दिवसे पोसहो न कओ । “पोसहं दुहओ पक्खं एगराई पि न हावए”त्ति आगमवयणेण रयणी-
पोसहो गिहिओ । तओ विआले आवस्सयं करित्ता सञ्जायपोरसिं विहिज्जण जाव पञ्चपरमिट्ठिणो समरेइ ताव रयण-
वईदेवी देवीव सवालंकारजुईए सधओ पोसहसालं उज्जोयन्ती वडुविसयभावभरिअङ्गी समागया भणइ, जहा—
‘हे अज्जउत्त ! पाणपिअ ! अज्ज अहं कयरिउसिणाणा संभाविअपुत्तागमणसमया वट्टामि । ता पोसहं पारित्ता मह
मणोरहं पूरेहि’ । राया भणइ—‘अज्ज अङ्गीकयपवपोसहवओ नाहं इत्थीदंसणमवि करेमि । तुज्झ वि अवगयजिणवय-
णाए इयाणिं इत्थागमणं ण जुज्झइ, यतः—

“अन्यमुद्राकृतं पापं लुट्यते जिनमुद्रया । जिनमुद्राकृतं पापं वज्रलेपो भवेद् ध्रुवम् ॥ १ ॥”

“अन्याहनि कृतं पापं मुच्यते पर्ववासरे । पर्वाहनि कृतं पापं वज्रलेपो भवेद् ध्रुवम् ॥ २ ॥”

सा भणइ—‘हे नाह ! सबं जाणेमि परं मयणमहाज्जरविवससरीरा न अप्पाणं संधारेउं सक्केमि, यतः—

“तपस्तावज्जपन्तावत्तावद्धर्मत्रिचारणा । यावज्जलति नाक्केपु हतः पञ्चेपुपावकः’ ॥ १ ॥”

तओ राया—

धन्नो दसरहपुत्तो भरहो नामेण मण्डलादिवई । जो जुवइसहस्सेहिं वि न खोहिओ विभुभवंमि तथा ॥ १२६ ॥
एवं ज्ञायित्ता काउस्सगंगंमि ठिओ, तओ—

सा कामयिसयगिद्धा द्योमेइ निवं विरुवरुवेहिं । मुरसेलु घ परं नो निमेसमितं पि सो सुदिओ ॥ १२७ ॥
तओ प्यभाए जं करिस्सामि तं जाणेसि ति मणिता गया सठाणं रोसेण धगघगन्ती रयणयई । रायावि निरा-

आरं पोमदं पालित्ता पभाए कयजहोचिजकजो तेयसा सहस्सरस्सि व दिस्पन्तो सहामण्डवंसि सिंहासणे उवचिदो
अणेगरायमएहिं सेचिच्चमाणो जान किं पि रज्जरुजं चिन्तेइ तान उप्पन्नो अन्तेउरमणे कोलाहलो, जहा—
रयणयई पुण देवी गिदिऊणं मारयणमण्डारं । वण्ठनरेणं सदिं गळइ कामाउरा कुचिआ ॥ १२८ ॥
ता राईमरपुरिमा ! धावद धावद नरिन्दसंजुत्ता । पडिऊण पायकमले मन्नावद सवमत्तीए ॥ १२९ ॥

पयं कोलाहलं सुणिता गुहिआ रायमभा । रायाधि जाव किं पि चिन्तेइ तान कस्माधि तरुणतरसुरिमयामङ्ग-
सण्ठिआ दिपहरणिमारुढा रयणीए मद भणिअं न कयं ता मह कयं विलोएसु पयं वयन्ती राइणो पुरओ चेय नि-
ग्गया । नरवइणाधि चिन्तिअं जहा—

तासिं पावमईणं धिरत्थु नारीण कामतमिआणं । जासिं न को विचदइ पिओ त्रिणा विरायगुम्भेहिं ॥ १३० ॥
उत्तं च—

“धिग् नारी कृत्रिगलेहा यासां कोऽपि न चलमः । किन्तु कामत्रिमूढानां विपया एव बलभाः ॥ १ ॥”
तओ मह न एआए कजं, परमन्नदा लोगप्पवाओ भविस्सइ चि द्धायन्तो सेणाए सदिओ निगओ अरुपउव-

वासपारणओ तीए माणगत्यं । परं अगओ वचन्तो न पासइ अप्पणो सिन्नं किन्तु केवलमरणं घोरं नाणातरु-
मयं पासइ । हटियणिमारूढा रथनवई वि कत्य वि दूरे कत्य वि आसन्ने गच्छइ । रायावि धेगेण तुरगारूढो वच्चइ
पुट्टीइ । ता तुरङ्गमो अईवपिवासाकुलो मारिज्जन्तो वि पयमवि न चक्कमइ । तओ रणणा तुरङ्गमो जाव पाणी-
अं पाइओ ताव विगयजीवो जाओ । रायावि अहो ! कम्मणो विसमगइ त्ति चिन्तन्तो पायचारेण निगओ, परं
अईवखुहिओ पिवासाकुलो अ न सक्कइ पयमवि गन्तुं । ताव सरसपक्कसहयारफलभरिअकरणडो एगो बंभणो
सम्महुं समागओ भणइ 'भो महाराय ! तुमं छुहा पीडिओऽसि ता गिणहाहि एआइं अम्बफलाणि करेहि पारंणयं' ।
राइणा जंपिअं—'भो भइ ! कयपचक्खाणोऽहं फलाणि आसाइऊण कहमुवरि मुहसुद्धिं करेमि ?' । ताव अन्नो जलभरि-
यभायणहत्यो को वि बंभणो तत्य समागओ भणइ—'करेहि फलेहिं पारणयं । उवरि एएण जलेण मुहसुद्धिं तुह कारयि-
स्सामि' । राइणा भणिअं—'एअं सच्चित्तजलं पाणविगमे वि ण पिवामि कइयावि विससओ अज्ज पवदिणे' । तेहिं
कहिअं—'हं हो अजाणसेहर ! छुहाए तिणहाए य तुह पाणे निगच्छिस्सन्ति' । राजा भणइ—

'पाणेहि समं रजं वच्चउ लच्छीए संजुआ दइआ । मा गच्छउ पवत्रयं कयावि सिवसुक्खफलबीअं ॥ १३१ ॥
अवि य—

“गहिऊण पवनियमे जो भइइ निअपमायदोसेणं । सो दुक्खसहस्संभरिअं पामइ तिरियत्तणं षडुआ ॥ १ ॥”

तेणाहं पध्वयं पाणचाए वि णेव भल्लेमि । तुम्हे वि धरह एवं जइ इच्छह अप्पणो सुक्खं' ॥ १३२ ॥

तओ तेहिं भणिअं—'एगागी तुमं कत्थ पयासि ? ।' तेण भणिअं—'कावि एगा जुयई एगेण पुरिसेण सह गच्छन्ती तुम्हेहिं दिट्ठा' । तेहि वि भणिअं—'अगओ सहयारतले केणावि तरुणपुरिसेण रममाणी यट्ठइ' । रायावि एवं वयणं सुणिउण लज्जाभरेण नभियवयणरूमलो चिन्तेइ, अहो ! अईवगहणं इत्थीणं चरित्तं, जओ—

“जे निम्मलवुद्धिधरा जाणन्ति सणेण सबसत्थाइं । ते वि महिलाण चरिअं नाडं तीरन्ति नो कइआ ॥ १॥”

जा जाणइ जिणवयणं कुणइ तथा विविहधम्मकिचाइं । सावि हु विसयपसत्ता सुच्चइ लज्जं पि धम्मं पि ॥ १३३ ॥
तहावि मा दुग्गइ गमणं भवउ त्ति गुन्तूण एवं पडिवोहेमि, जओ—

जो अन्नं पावरयं पडिवोहइ सुद्धधम्मवुद्धीए । तस्स पुण वोहिलाभो सुलहो हुज्जा परभवम्मि ॥ १३४ ॥

जाव एवं चिन्तिऊण कइपयपयाइं गच्छइ ताव न अरणं न तं वंभणजुअलं पिच्छइ राया । किन्तु निअआवासे रयणमयसिंहासणं सयलराईसरअमचाइपरिवारपरिवरिअं रयणवईपट्टेदीसंजुअं अघ्पाणं पासइ । तओ किमेअं इन्दजालं जायं किं वा सचमिचाइझायमाणस्स रयणवईसहियस्स रयणसेहरारायस्स उवरि पच्चवन्नपुरहिसरसकुसुम-
बुद्धिं करित्ता चलववलकुण्डलधरो मउडदिच्चसिरो हारद्धहारविरायन्तच्छत्थलो पलंबवणमालधरो को वि देवो पुरओ होऊण भणइ—'भो महाराय ! ममं अभिजाणेसि' । राया भणइ—'तुमं को वि देवोऽसि नाहं सम्मं अभिजा-

णामि' । तओ मन्तिरूवं करित्ता पुरओ ठिओ भणइ-‘इयाणिं जाणेसि’ । राइणा भणिअं-‘तुमं मइसारो नाम मन्ती मह रब्धुंरंधरो परलोगं गओ कहमागओ ?’ । सो भणइ-‘अहयमाराहियपवधम्मो वंभलोए महिद्धिओ देवो जाओ । अन्तोमुहुत्तपज्जत्तदेहो देवेदेवीगणेण अभिंथुवमाणो कयअभिसेआइसवकिचो विमाणचेईअसासयजिण- पडिमाणं अट्टप्पओरेहिं पूअं विहिऊण जाव सहामण्डवे सिंहासणे निविट्ठो ताय देविन्दो देवगणसंपरिवुडो महा- विदेहे पुक्खलावईविजए पुण्डरिकिणीए नयरीए विहरमाणं वरकेवलनाणदंसणधरं सिरिसीमन्धरं तित्थकरं पणमिउं पइट्ठिओ । अहमवि तयादेसेण सहगओ । वन्दिओ भयवं तिलुक्कनाहो । निरूविअं च भगवया धम्मदेस- णाप पवसरूवं, जहा—

धम्मो जिणिन्दभणिओ कायवो उत्तमेण पइदिवसं । जम्हा जीवाण पुणो सुदुल्लहा धम्मसामग्गी ॥ १३५ ॥
जइ सबया न पारह धम्मं काऊण सयलसुहमूलं । ता पवेषु करिज्जा जिणिन्दभणिएसु सवेषु ॥ १३६ ॥

धम्मस्स अणुट्ठाणं नियमा पवेषु जो कुणइ निचं । अणवरयं पुण झाणं जायइ धम्मस्स तस्स मणे ॥ १३७ ॥
पवेषु कीरमाणो धम्मो भायेण होइ अणन्तगुणो । अन्नदिणविहिअधम्माणुट्ठाणफलाउं पाएणं ॥ १३८ ॥

एवं पवमाहणं मुणिऊण देविन्दो विन्नवेइ-‘भयवं ! को वि इयाणिं पवाणुट्ठाणे सुदढचित्तो वट्टइ’ । सामिणा आइट्ठं-‘बहवे जीवा । विसेसओ पुण भरहखित्ते रयणपुरे नयरे रयणसेहरो णाम राया सयलेदेवासुरगणेणावि अलु

भियचित्तो महासत्तो तस्म पट्टदेवी रयणवई अ' । तओ एवं तित्थयरभणिअं निअत्तामिणो गुणुक्कित्तणं सुणित्ता हरिसवसविसप्पमाणहिअओ इत्थागन्तूण परचक्कागमणाइइंजालं देवसत्तीए दरिसिऊण तुम्हाणं सत्तपरीक्खणं काहं, परं तुम्हेहिं जिणिन्दभणिअस्स संवाओ कओ । तओ धन्ना तुम्हे जेसिं जिणिन्दो सुरासुरपरिसाए पसंसेइ, जओ—

सो चेव होइ धम्मो परमत्थेण वि मुत्तिसुक्खकरो । जं वीयरायपमुहा अणुमन्नइ उत्तमा पुरिसा ॥ १३९ ॥
 सवो वि होइ धम्मे निरओ पाएण सुक्खससमयम्मि । आवयपडिओ को त्रिडु विरल च्चिअ होइ धम्मपरो' ॥ १४० ॥

एवं मन्तिदेवो तेसिं पसंसिऊण पणामं च काऊण सवसोहृगकरं रोगसोगहरं च दिवालङ्कारं राइणो रयणवई-
 देवीए समप्पिऊण देवलीगं गओ । रायावि सवप्पयारसंजायदढधम्माणुरागो सदेवमणुआसुरस्स वि तिलोअस्स
 निगन्थाओ पावयणाओ अणइक्कमणिज्जो । अयमेव निगन्थे पावयणे अट्टे सेसे अणट्टे त्ति भाविअमइओ सवत्थ
 निअजणवए लोए धम्मं कारायेइ अमारिपडहं च घोसायेइ । पोसहपारणएसु सावयाणं वच्छं च करेइ, जओ—

जिणसासणस्स सारं जीवदयानिगहो कसायाणं । तह साहम्मिअवच्छं भणन्ति मुणिणो मुणिअत्तत्ता ॥ १४१ ॥

रयणवई वि मज्झिआरागसरिसजिणधम्मरत्ता तित्थजत्तारहजत्ताकरणसधंगपवित्ता चेइयसाहुपूयारया दीणाइलोअ-
 जहोचिअदानपरायणा अणपरयं जिणवयणभाविअमई अईवसुढं सम्मइंसणं विनिम्मिय आसन्नसिद्धिपत्तमुवचिणेइ,

णामि' । तजो मन्तिरूवं करित्ता पुरजो ठिजो भणइ-‘इयाणिं जाणेसि’ । राइणा भणिअं-‘तुमं महसारो नाम मन्ती मह रज्जधुरंधरो परलोगं गजो कहमागजो ?’ । सो भणइ-‘अहयमाराहियपवधम्मो बंभलोए मच्चिह्जिओ देवो जाजो । अन्तोमुहुत्तपज्जत्तदेहो देवदेवीगणेण अभिंत्युच्चमाणो कयअभिसेआइसव्वकिच्चो विमाणचेईअसासयजिण- पट्टिमाणं अट्टप्पओरेहिं पूअं विह्जिऊण जाव सहामण्डवे सिंहासणे निविट्ठो ताव देविन्दो देवगणसंपरिवुडो महा- विदेहे पुक्खलावईविजए पुण्डरिकणीए नयरीए विहरमाणं वरकेवलनाणदंसणधरं सिरिसीमन्धरं तित्थकरं षणमिउं पइट्ठिओ । अहमवि तयादेसेण सहगजो । वन्दिओ भयवं तिलुक्कनाहो । निरूविअं च भगवया धम्मदेस- णाप पवसरूवं, जहा—

धम्मो जिणिन्दभणिजो कायवो उत्तमेण पइदिवसं । जम्हा जीवाण पुणो सुदुल्लहा धम्मसामग्गी ॥ १३५ ॥
 जइ सवया न पारह धम्मं काऊण सयलसुहमूलं । ता पव्वेसु करिज्जा जिणिन्दभणिएसु सव्वेसु ॥ १३६ ॥
 धम्मस्स अणुट्ठाणं नियमा पव्वेसु जो कुणइ निच्चं । अणवरयं पुण ज्ञाणं जायइ धम्मस्स तस्स मणे ॥ १३७ ॥
 पव्वेसु कीरमाणो धम्मो भावेण होइ अणन्तगुणो । अन्नदिणविहिअधम्माणुट्ठाणफलाउं पाएणं ॥ १३८ ॥

एवं पव्वमाहप्पं सुणिऊण देविन्दो विन्नवेइ-‘भयवं । को वि इयाणिं पव्वणुट्ठाणे सुदढच्चित्तो वट्ठइ’ । सामिणा आण्डं-‘वहवे जीवा । विसेसजो पुण भरहखित्ते रयणपुरे नयेरे रयणसहेरो णाम राया सयलदेवासुरगणेणावि अल्लु

भियचित्तो महासत्तो तस्स पट्टेदेवी रयणवई अ' । तओ एवं तित्थयरभणिअं निअसामिणो गुणुक्कित्तणं सुणिच्चा हरिसवसविसप्पमाणहिअओ इत्यागन्तूण परचक्कागमणाइइंजालं देवसत्तीए दरिसिऊण तुम्हाणं सत्तपरीक्खणं काहं, परं तुम्हेहिं जिणिन्दभणियअस्स संवाओ कओ । तओ धन्ना तुम्हे जेसिं जिणिन्दो सुरासुरपरिसाए पसं-
सेइ, जओ—

सो चेव होइ धम्मो परसत्थेण वि सुत्तिसुक्खकरो । जं वीयरायपमुहा अणुमन्नइ उत्तमा पुरिसा ॥ १३९ ॥

सवो वि होइ धम्मे निरओ पाएण सुक्खसमयम्मि । आवयपडिओ को विहु विरल चिअ होइ धम्मपरो' ॥ १४० ॥
एवं मन्तिदेवो तेसिं पसंसिऊण पणामं च काऊण सवसोहग्गकरं रोगसोगहरं च दिवालङ्कारं राइणो रयणवई-
देवीए समय्यिऊण देवलेगं गओ । रायावि सवप्पयारसंजायदढधम्माणुरागो संदेवमणुआसुरस्स वि तिलोअस्स
निगन्थाओ पावयणाओ अणइक्कमणिज्जो । अयमेव निगन्थे पावयणे अहे सेसे अणट्टे त्ति भाविअमइओ सवत्थ
निअजणवए लोए धम्मं कारावेइ अमारिपडहं च धोसवेइ । पोसहपारणएसु सावयाणं वच्छं च करेइ, जओ—

जिणसासणस्स सारं जीवदयानिगहो कसायाणं । तह साहम्मिअवच्छं भणन्ति सुणिणो सुणिअतत्ता ॥ १४१ ॥

रयणवई वि मञ्जिट्टारागसरिसिजिणधम्मरङ्गा तित्थजत्तारहजत्ताकरणसंधंगपविच्चा चेइयसाहुपुयारया दीणाइलोअ-
जहोचिअदाणपरायणा अणवरयं जिणवयणभाविअमई अईवसुद्धं सम्मइंसणं विनिम्मिय आसन्नसिद्धिपत्तमुवचिणेइ,

जओ—

जो सोहइ सम्मतं गुणाणुरागाइपमुहहेऊहिं । सो लखिखज्जइ जीवो विउसेहिं परिचसंसारी ॥ १४२ ॥

एवं ते दुण्ह वि पइदिणपवहुमाणजिणिन्दधम्माराहणाणुरागा सम्मं सावगधम्मं आराहन्ता सयलमहिमण्डलं जिणिन्दमन्दिरमण्डलं कारवन्ति । जिणाणाए सत्तसु धम्मखित्तसु निअं धण वीअं वयन्ति । संपूरिअज्जिह्चिच्छियमणोरहे सवे जणवयजणे करिंति । एवमणेगवरिससहस्साइं जम्मन्तरोवज्जिअसुकयतरुफलं पच्चविहसुहसंजुत्तं रज्जं पालित्ता तिविहं तिविहेण पच्चपच्चनियमे आराहित्ताऽवसाणे कयसमयउचिअसवधम्मकज्जो सुहइजाणेण मलमयमसुइं च मणुअसरीरं चइत्ता अच्चुअदेवलोगम्मि इन्दसामाणियेदेवो महिह्चिओ महाणुभावो महासुक्खो संपन्नो । रयणवइ वि तहेव कयसवधम्मकज्जा ईसाणे देवलोए उक्किट्ठिईए देवी परमदिवाणुभावा दिवसोहगसारा जाया रयणसेहरारायस्स उवभोगजुग्गा ।

इत्थन्तरे सिरिगोथमसामी भणइ—‘भयवं ! सो राया कइया परमपयं लहिस्सइ’ । जिणिन्दो भणइ—‘इहेव भरह-
खित्ते तम्मि चेव नयरे महारायकुले जम्मं पाविऊण जिणपासे दिक्खं पडिवज्जिऊण त्तिन्नि वि जीवा केवलनाणिणो
सिद्धिं गमिस्सन्ति ।’ अओ तारिसं पच्चदिणं पालिअवं जारिसं एएहिं पालिअं । जे जीवा एअं कहं सोऊणं सिरि-
पच्चदिणं पडिवज्जन्ति ते आसन्नभवा नायवा । एवं सिरिवद्धमाणजिणिन्देसियं सिरिरयणसेहरमहारायचरियं

सोऊणं बहवे जणा पवदिणेसु विगइसच्चिताइवज्जणाइनियमे पडिवज्जिऊण परमाणन्देण्णन्दिया जिणरायं पणमिऊण नियनियठाणं संपत्ता । सिरिवीरजिणेसरो वि नवहेमकमलेसु पायकमलं ठवन्तो सुरासुरकोडिसंसेविअपयपीढो सुवणत्तयपडिवोहणसमत्थो सयलजीयलोययुहहेक अन्नत्थ समोसरिओ ।

एवं जो आणाए धम्मं पवेसु जिणवरुहिंढं । तिगरणसुद्धं पालइ सुरासुरेहिं पि अक्खुहिओ ॥ १४३ ॥
सो लहिऊण समिद्धिं मणइट्ठं रयणसेहरनिव व । पावइ कमेण सिद्धिं केवलल्लिच्छि वरेऊणं ॥ १४४ ॥
जइ पंसुभवम्मि एवं पवदिणं पालिअं कुणइ सुक्खं । ता जइ मणुअभवम्मि पालिज्जइ जेहिं भावेणं ॥ १४५ ॥
इन्दययं चक्किपयं अहमिन्दपयं तेहव परमपयं । ते पावन्ति कमेणं तिलोअलोआण णमणिज्जा ॥ १४६ ॥
सुणिऊणमेवमेयं चरियं सिरिरयणसेहरनिवस्स । पच्चसु पवेसु सया कायवो उज्जमो धम्मो ॥ १४७ ॥
एयं रयणवईए चरिअं तह रयणसेहरनिवस्स । निसुणिज्जन्तं जायइ भविआणं बोहिलाभत्थं ॥ १४८ ॥
सिरिचित्तकूडनयरे जिणभवणसएहिं सबओ भरिए । सिरिजयचन्दमुणीसरसीसेण सुअस्स भत्तीए ॥ १४९ ॥
पागयवन्थेण कहा लिहिया जिणहरिससाहुणा एसा । ता णन्दउ जियलोए जाव जयइ वीरजिणतित्थं ॥ १५० ॥

॥ इइ रयणसेहरनरवइकहा सम्मत्ता ॥

अथावधि मुद्रयित्वा प्रकाशं प्रापितानां प्राकृत-संस्कृत-ग्रन्थरत्नानां सूचीपत्रम् ।

- १ समवसरणसूचः
- २ छुल्लकमवकरणम्
- ३ लोकनालिका
- ४ योनिस्तवः
- ५ कालसप्तिका
- ६ देहस्थितिस्तवो लघ्वल्पबहुत्रं च
- ७ सिद्धदण्डिका
- ८ कायस्थितिसूचः
- ९ भावप्रकरणम्
- १० नवतरवकरणं (भाष्यविद्वत्सिसमलंकृतम्)
- ११ विचारपञ्चाशिका
- १२ कथपदत्रिशिका
- १३ परमाणु-पुत्रल-सिगोदपदत्रिशिका
- १४ भावप्रतमङ्गप्रकरणम्
- १५ वैचवन्दनादिभाष्यत्रयम्

सटीकः	११ सिद्धपञ्चाशिका	सटीका
सटीकम्	१७ अन्नाय उच्छकुलकम्	सटीकम्
सटीका	१८ विचारसप्तिका	सटीका
सटीकः	१९ अल्पबहुत्रवर्गभित्तधीरस्तवनादि	सटीकम्
सटीका	२० पञ्चसूत्रम्	सटीकम्
सटीकः	२१ जन्मूत्नामिचरित्रम्	
सटीका	२२ रत्नपालनृपकथानकम्	
सटीकः	२३ सूकारावली	
सटीकम्	२४ मेघदूतसमस्यालेखः	
	२५ चेतोदूतम्	
सटीका	२६ अष्टाङ्गिकाव्याख्यानम्	
सटीका	२७ चम्पकमालाकथानकम्	
सटीका	२८ सम्यक्सकौमुदी	
सटीकम्	२९ श्राद्धगुणविवरणम्	
सटीकम्	३० चर्मांतरणकरणं (सौपष्टीकया समलंकृतम्)	

- ३१ कव्यसूत्रं (सुबोधिकानाश्रया टीकया भूषितम्)
 ३२ उपसाराप्ययनं (भावविजयगणित्विरचितटीकयोपेतम्)
 ३३ उपदेशसप्तिका
 ३४ कुमारपालमन्थः
 ३५ आचारोपदेशः
 ३६ रोहिण्यशोकचन्द्रकथा
 ३७ ज्ञानसाराष्टकं (ज्ञानमञ्जरीनाश्रया टीकया समलंकृतम्)
 ३८ गुरुगुणपदात्रिंशत्पद्युक्तिकाशुलकं (दीप्तिकया भूषितम्)
 ३९ समयसारप्रकरणं (स्वोपज्ञव्याख्ययोपेतम्)
 ४० सुकृतसागरम्
 ४१ धर्ममलकथा
 ४२ धर्म्यकथानकम्
 ४३ प्रतिमाशासकम्
 ४४ अष्टाविंशतिस्तुतिसंग्रहः
 ४५ रोहिण्यकथा
 ४६ क्षेत्रसमासप्रकरणं (स्वोपज्ञटीकया भूषितम् ।)
 ४७ आद्यविधिः (विधिकौमुदीनाश्रया हृषयोपेतः)

सटीकम्

- ४८ इहरसंग्रहणी
 ४९ यद्दर्शनसमुच्चयः
 ५० पञ्चसंग्रहः
 ५१ सुकृतसंकीर्तनसहाकाव्यम्
 ५२ चत्वारः प्राचीनकर्मग्रन्थाः
 ५३ सम्बोधसप्ततिः
 ५४ संस्कृतकुवलयमाला
 ५५ सामाचारीप्रकरणं (स्वोपज्ञटीकया भूषितम्)
 ५६ कठणापत्रायुधनाटकम् ।
 ५७ कुमारपालचरित्रमहाकाव्यम् ।
 ५८ महावीरचरित्रं
 ५९ कौमुदीमिप्राणान्दनाटकम् ।
 ६० प्रबुद्धरोहिण्यम्
 ६१ धर्मोप्युद्यम्
 ६२ पद्यतिर्यन्धीप्रज्ञापनातृतीयपदसंग्रहणीप्रकरणे
 ६३ रयणसेदरीकहा
 ६४ मेघनूतसहाकाव्यं

सटीका
 मुद्रयमाणः
 मुद्रयमाणः

सटीकाः
 सटीका

प्राकृतम् ।

मुद्रयमाणम् ।
 सावर्णिके

मुद्रयमाणम्

॥ सम्मत्तेमा रयणसेहरी-कहा ॥